

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BFO VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 2 november 2021

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter: Beste dames en heren, mijn excuses voor een iets wat latere opening, want ik moest mijn wifi nog op mijn systeem laten zetten. Ik zie dat er nog een paar mensen bezig zijn. Dat is prima. Hierbij open ik wel alvast de vergadering van 2 november van de BFO. En ik heet welkom, dan ga ik even weer ... Ik heb twee verschillende brillen. Dat is ook lekker onhandig. Ik heet natuurlijk alle leden van de commissie welkom, de portefeuillehouders, de heer Ouwendijk, de dijkgraaf Daverveldt, mijn plaatsvervangend secretaris Cuypers. En ik ga even de namen noemen van de leden die hierbij, bij deze vergadering aanwezig zijn. De heer Van Valkenburg. Welkom. De heer Maaswinkel, de heer Jansen. Wie voert het woord van beide? Of voeren jullie allebei het woord? Oké, prima. De heer Hofman, de heer Lont, de heer Fekkes, de heer, ja, dat was het, Van den Berg, hè? Zeg ik het dan goed? De heer Van den Berg?

De heer Van der Veer: Van der Veer.

De voorzitter: Van der Veer. Mevrouw Jenniskens, de heer Van Boxmeer, de heer Van Kasteren, mevrouw Dijkshoorn, de heer Van Kretschmar, de heer Hombergen en de heer Boot. Ik denk, we missen wellicht nog een aantal mensen, maar wellicht dat die nog binnenkomen. Ik wil beginnen met het vaststellen van de agenda. We hebben een aantal onderwerpen natuurlijk op de agenda staan die met elkaar verband houden. Dat begint zo meteen dan met die kostentoedeling. Ze zijn er nog mensen die iets op de agenda willen zetten we nog niet op de agenda staat? Mijnheer Van Valkenburg, u heeft het woord.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een opmerking. Er staat nog bij, met voorbehoud van het vaststellen in D&H in de agenda erbij. Ik neem aan dat dat voorbehoud inmiddels er af is.

De voorzitter: Dat denk ik wel. Dat is eraf. Ja, dat stond niet meer op mijn agenda. Ik zie het, dank u wel. Het is eraf. Mevrouw Jenniskens, voor de agenda nog iets?

Mevrouw Jenniskens: Ja, nu is die aan. Ik wil graag, dat mag geloof ik officieel niet, maar ik wil graag toch een opmerking maken bij het ontwerp waterbeheer programma. Dat hebben wij niet mede in op de agenda gezet, maar ik zou wel graag een dingetje erover willen zeggen.

De voorzitter: Ja, dat komt natuurlijk zo meteen aan de orde, aan het einde.

Mevrouw Jenniskens: Ja, ja, ja. Maar ik bedoel, dan moet je toch al van tevoren aangeven of je ...

De voorzitter: Ja, ik zal eerlijk zeggen, ik heb deze keer niet de tijd gehad om de mensen te vragen welke vragen zouden, dus het komt zo meteen zeker aan de orde.

Mevrouw Jenniskens: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Ik zal het onthouden. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ja, dank u wel. De heer Hombergen, inderdaad. Ik wilde graag een vraag stellen over het laatste persbericht van Delfland aangaande het KNMI bericht. En ja, dat kan bij de rondvraag, of eerder als u dat wenst.

De voorzitter: Ja, we kunnen het bij de rondvraag doen.

De heer Hombergen: Dan doen we het bij de rondvraag. Ja.

De voorzitter: Ja.

De heer Jansen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja. Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Wij willen graag ook een opmerking maken bij de zienswijze voor het regionaal waterprogramma.

De voorzitter: Ja, dat is, even kijken ... Ja.

De heer Jansen: Dat is 05.01.

De voorzitter: 05.01, ja. Dat is goed. De heer Lont.

De heer Lont: Wij hebben ook nog twee zaken voor de rondvraag, twee opmerkingen.

De voorzitter: Ja.

De heer Lont: Over de brief aan de schouwmeesters en input normenkader. En nou ja, als er nog een punt is wat ik, wat nog niet genoemd wordt bij de zienswijze regionaal waterprogramma, dan maak ik dat ook nog. Maar als dat al genoemd wordt, dan ...

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dus dat heb ik dan ook genoteerd bij de rondvraag.

2. Toezeggingenlijst commissie Bestuur, Financiën en Organisatie (bijlage audio transcript)

De voorzitter: Dan wil ik nu doorgaan naar de toezeggingenlijst. Ik zie mevrouw Dijkshoorn. U heeft een vraag voor de toezeggingenlijst? Dan heb ik hem hier weer niet op de iBabs.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Dat is bij de rondvraag en de sluiting. Daar hebben wij in ieder geval gevraagd ook over de schouwmeester. Daar staat een antwoord op en er is een brief komen. Graag zou onze fractie op korte termijn een gesprek met de dijkgraaf samen met de ChristenUnie, SGP, afgevaardigde en namens onze fractie Jan van den Berg een gesprek met u willen hebben en een schouwmeester uit het gebied, wij dachten aan de heer Van Adrichem, om eens te spreken, hoe werkt nu een schouw en wat is het voor belang voor de schouwmeesters? Ik zou dat graag op korte termijn geregeld willen.

De voorzitter: Dat is een aanvulling op de toezegging, begrijp ik dat? Of een ... Ja. Ja, nu doet mijn iBabs het helemaal niet meer, nadat ik nu op wifi zit. We gaan het gewoon doen zonder iBabs. Gaat misschien ook wel lukken. Wij hebben een ... Zijn er nog meer opmerkingen naar aanleiding van de toezeggingenlijst? Nee? Hij

doet het echt helemaal niet meer. Moeten gewoon opnieuw opstarten. Ja. Dat is nu vervelend. Ik ga even opnieuw naar, sorry hoor, ik ga even opnieuw naar iBabs, want er is even iets veranderd. Ik denk dat die het nu wel doet, hoop ik. Ik hoop dat die het nu doet, want ik had ook nog gevraagd ... Als het goed is, hebben jullie gezien dat er gisteren avond, of gisteren nieuwe geval, de technische vragen zijn binnengekomen en de antwoorden. Die staan in technische vragen VV 18 november. Zijn daar nog vragen over? Ik hoop dat iedereen het heeft gezien, dat we niet dedubbelingen gaan krijgen zo meteen in deze vergadering.

De heer Van Kretschmar: Nou, ik heb er nog wel, als ik mag.

De voorzitter: Ja, ja, zeker. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ik heb er nog wel even een opmerking over. Met name de vragen die wij hebben gesteld ten aanzien van de nota reserves en voorzieningen. Daar vraag ik me toch af of we daar niet een beetje langs elkaar heen praten. Maar goed, dat ...

De voorzitter: Nota. Oké, ja.

De heer Van Kretschmar: Misschien dat we dan bij dat onderwerp daar wel even wat aandacht aan kunnen besteden, dus daar komt mogelijk een herhaling van vragen komen.

De voorzitter: Ja, dan zal ik dat even bij de vraag op de agenda zetten bij 4.B.2. Ja.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan kom ik aan agendapunt drie. Zijn er mededelingen? Ik kijk even naar de portefeuillehouder Ouwendijk. Die had een mededeling. Gaat uw gang.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mevrouw de voorzitter. De mededeling betreft een RBG besluit waar ik u nog even op zou willen wijzen. Dat heeft te maken met toeslagenaffaire. Het Rijk had toegezegd om met de aanpassing van de belastingwetgeving met Prinsjesdag in ieder geval met wettekst geweten hebben waaruit zou blijken wat lagere overheden met betrekking tot de afhandeling van de schulden konden doen en konden nalaten. De inhoud was op zich wel bekend, maar de tekst was toen niet bekend. Die toezegging is niet ingelost door het Rijk. Omdat de gemeenten en de waterschappen natuurlijk wel veel moeten met de afwikkeling, hebben wij wel een besluit genomen wat materieel de strekking heeft van de wet die we op dat moment verwachtte. En feitelijk betekent dat geen verandering, omdat met betrekking tot erkende partijen in de toeslagaffaire al een moratorium afgesproken was door de RBG met betrekking tot de afwikkeling, maar met het besluit wat het DB of het AB van de RBG nu genomen heeft, kunnen we ook formeel tot afwikkeling gaan. Ik wilde u toch nog even laten weten. Tot zover, mevrouw de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen heeft hier een vraag over.

De heer Hombergen: Nou, geen vraag, maar een opmerking. Fijn dat deze, dat de RBG en daarmee ook Delfland gewoon de handschoen oppakt en eigen verantwoordelijkheid pakt. Heel goed.

De voorzitter: Dank u wel.

03.a Terugkoppeling Unie Commissies

De voorzitter: Kom ik bij agendapunt terugkoppeling Unie Commissies. Kijk ik ook even naar mijn rechterhand. Zijn er opmerkingen? Geen opmerkingen.

4. B Besprekstukken

04.B.01 Kostentoedelingsverordening

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt besprekstukken, agendapunt kostentoedeling. Nou, wij hebben dus twee beeldvormende sessies, hebben wij de afgelopen paar weken gehad eigenlijk met elkaar, waar allerlei aspecten en technische vragen en mogelijkheden zijn onderzocht en besproken. Wat we nu natuurlijk voorleggen, is de bespreking in meer politieke zin, meer politieke vragen. Meegenomen is in die kostentoedeling, is de meest actuele stand van zaken van de begroting 2022. En de kostentoedeling is zo uitgewerkt dat met inachtneming van de begrotingscijfers de lastendruk voor de verschillende belastingplichtigen zoveel mogelijk gelijk blijft. Ook is meegenomen, want het is een agenda wat allemaal aan elkaar gekoppeld is eigenlijk, de nieuwe nota reserves en voorzieningen. En dat vloeit weer voort uit het advies van Deloitte met de betrekking tot de totstandkoming van de gescheiden systemen. Dus er komen nieuwe tarieven in verband met de gescheiden systemen en dat heeft een sterke wisselwerking met al deze documenten met elkaar. Ik wil graag het woord geven aan de heer Ouwendijk om hier nog verdere toelichting op te geven.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel mevrouw de voorzitter. Nou, u heeft al aangegeven, we hebben er in de afgelopen periode uitgebreid over gesproken. Ik heb het al terug gehaald tijdens de extra commissievergadering die we afgelopen donderdag hebben gehouden. Daarbij zijn een aantal vragen nog overgebleven waarvan we geprobeerd hebben om die voor vandaag te beantwoorden. Ik ben blij dat dat gelukt is. Dat waren met name de vragen die betrekking hadden op tarieven in relatie tot de begroting voor 22 en met name voor de jaren 23 en verder, ik ben blij dat die antwoorden beschikbaar zijn. Maar ik zou nog één, los daarvan, nog een andere opmerking willen maken. Dat heeft betrekking op de tekst van het besluit. Bij het tweede besluitpunt, daar, sorry, bij het eerste besluitpunt, de nota reserves en voorzieningen Delfland 20-22 vast te stellen, daar in te voeren, als aangegeven in de bij dit besluit behorende bijlagen. Dat is een tekst die we wel vaker toevoegen, met dank aan de heer Fekkes deel ik u dit mede. Tot zover even mijn inleiding en ik geef het woord terug aan de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik het nu ter bespreking voor de eerste termijn kunnen laat ik aan deze ... Nou ja, nu het weer digitaal is, kan ik niet zeggen nou, we beginnen linksom of er beginnen rechtsom. Ik wil graag beginnen dan bij de heer Van Valkenburg. Mijnheer Van Valkenburg, u heeft het woord.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. Nou, zoals Hoogheemraad al zei, hebben we een uitgebreid proces doorlopen met zijn allen om tot deze kostentoedelingsverordening te komen. Nou, zoals ik ernaar kijk, is het nu echt een heel duidelijk document geworden waarin duidelijk wordt waarin hoe het werkt. En ja, voor de VVD is het gelijk houden van tarieven een belangrijk punt uit het bestuursakkoord en we zijn dan ook blij om te zien dat het gelukt is om die tarieven zo dicht mogelijk bij die van 2019 te houden binnen de beperkte vrijheden die we daarin hebben, juist ook door de harde knip tussen de twee systemen. Verder zien we de vorderingen van het zero based budgetting en de effecten daarvan en dat zal waarschijnlijk nog doorwerken ook in de komende jaren. Maar ik denk dat we daar, dat dat goed is voor Delfland om het zo uitgebreid te

doen. En ja, voor ons is het verder kan dit stuk als een hamerstuk door. Ik denk dat we er zo uitgebreid over gesproken hebben in de commissies, dat er eigenlijk geen nieuwe dingen meer naar voren zijn gekomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Valkenburg. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ook voor het CDA is dit een belangrijk stuk. We hebben er al vaak inderdaad over gesproken. We zijn ontzettend blij dat het uitgangspunt van het bestuursakkoord zoals we dat hebben opgesteld, dat die ook inderdaad zijn meegenomen in dit stuk. Complimenten daarom ook aan de portefeuillehouder voor het vasthouden aan die punten en het goed luisteren naar onze inbreng en dat goed meenemen in het uiteindelijke stuk wat nu voorligt. Voor wat ons opvalt, is dat de systematiek helder en uitlegbaar is, wat wij erg fijn vinden. We zijn daarom ook in principe akkoord met het voorstel, want niemand gaat erop achteruit. Sterker nog, iedereen krijgt er waarschijnlijk nog wel iets op vooruit in vergelijking met de kostentoedeling van 2019. We zijn ook blij dat de zuiveringsheffing nu wat omlaag gaat. Daar hebben we ook een vraag over, want we zagen dat dat met name komt doordat de inkomsten van energieopwekking hoger zijn geworden. We vragen ons daarom ook af, uitgaande dus van dat alles binnen hetzelfde onderdeel moet blijven, of als we in de toekomst meer energie opwekken of inderdaad ook de tarieven nog verder omlaag gaan? We maken ons wel even zorgen over de reserves. Die zouden uitgeput kunnen raken. Is het dan nog een mogelijkheid om daar dat het compenseren in de volgende jaren? En we moeten natuurlijk wel in ons achterhoofd houden dat er waarschijnlijk in de toekomst een nieuw belastingstelsel komt, dus wij zien dit ook als een meer als een tijdelijke situatie. Voor ons is het in ieder geval van belang om nu rust in de tent te houden, dus het vast te zetten. Wel nog even willen we afwachten wat de antwoorden zijn van de vragen die we hebben gesteld. En als die antwoorden bevredigend zijn, dan is het voor ons ook een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. De heer Lont heeft het woord.

De heer Lont: Dank u wel voor het woord. Ook wij zien, erkennen dat deze kostentoedelingsverordening een doorvertaling is van het bestuursakkoord. Net als het CDA maak ook wij ons een beetje zorgen over de reserves, maar daar zullen we dan bij het volgende agendapunt verder op ingaan. We hebben ook in aanloop een aantal vragen gesteld, alleen die schriftelijke vragen zijn nog niet allemaal beantwoord, maar voor ons zijn die wel heel belangrijk om in ieder geval voor de VV te hebben, zodat we kunnen afwegen of het nog de moeite loont om aan de knoppen te draaien voor bijvoorbeeld reductie voor bergingsgebieden. Of je dat wil of niet, daar is die beantwoording toch wel instrumenteel voor, voor wat de effecten daarvan zijn. Verder verbaast het ons een beetje dat in de stukken stonden dat het nog niet bekend is, of dat niet bekend is waar de bergingsgebieden zijn en hoe ver daar dat zijn. Want dat zou toch in de legger moeten staan? Maar goed, dat zijn allemaal dingen die gelieerd zijn aan die vragen die nog uitstaan. Dus we hopen dat we in ieder geval voldoende voor de VV kunnen ontvangen, zodat we daar nog onze afweging kunnen maken. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Mijnheer Fekkes, wilt u nog iets toevoegen?

De heer Fekkes: Dank u, mevrouw de voorzitter. Ja, er valt weinig aan toe te voegen. Ik wil de Hoogheemraad en zijn medewerkers bedanken voor het resultaat wat nu voor ons ligt. We hebben er een aantal discussies over gehad. Ik kan niets slimmers bedenken dan wat hier ligt. Ik sluit me ook aan bij de vorige sprekers. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Wie mag het woord doen? Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ja, dank u wel voorzitter. Ook Water Natuurlijk vindt dat, zeker als we het vergelijken met vorig jaar ... Doet die het nou? Ja. Moet hem wat dichterbij zetten. Dat we dan een enorm zorgvuldig proces hebben doorlopen met heel veel stappen waarin alle partijen en heel veel vragen hebben kunnen stellen, maar ook heel veel wensen op tafel hebben kunnen brengen die allemaal zorgvuldig zijn afgewogen. En ingegeven het feit ook dat we met gesloten systemen werken. Dat zit allemaal verwerkt. We zijn blij dat het effect voor zowel de ingezetenen als voor de zuiveringsheffing, het tarief van de zuiveringsheffing gunstig is en wat ons betreft kan het gewoon als hamerstuk in de VV.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat ik mij volledig aansluit bij de opmerking van de heer Fekkes. Dan heb ik alles afgedekt, met één vraag of opmerking nog. Dit proces is heel zorgvuldig verlopen. We hebben er veel tijd aan besteed. Ik zie nu dat het besluit is voor 2022 en niet voor vijf jaar. Betekent dat dat we volgend jaar hetzelfde proces gaan doorlopen als dit jaar? Want ik verwacht met de nieuwe getallen voor 2023 een vergelijkbaar proces te moeten doorlopen en dan is het belangrijk dat we daar de tijd ook voor hebben, net zoals we dat nu hebben gehad.

De voorzitter: Dank u wel. Die heb ik als vraag genoteerd natuurlijk. De heer Van ... Sorry. De heer Van Kasteren. Ja, ja, ja, nee, ik had het knopje deze keer niet goed ingedrukt. Ja.

De heer Van Kasteren: Nou, complimenten voor het uitspreken van mijn achternaam. Allereerst wil ik het proces wat is gevoegd bij de totstandkoming van zowel de kostentoedeling als ook later de reserve- en voorzieningennota, wil ik in ieder geval even doorgeven. Maar ik heb wel een groot zorgpunt en het lijkt me wel handig om dat nu een keer alvast te benoemen en ook aan iedereen door te geven, want als ik het nu zeg, dan weet je het nu. En dan kan je niet meer oproepen over twee jaar op basis van de kennis van dan, er niet van had kunnen weten. Je weet het nu. Wat ga ik nu zeggen? Nou, er is heel goed geluisterd naar het advies van Deloitte met betrekking tot de tariefbepalingen, waarin uitgegaan is van twee punten: de heffing van de belasting van twee taken watersysteem en waterzuivering, zijn gesloten systemen. En de belastingopbrengst met taak mag maximaal kostendekkend zijn. Op basis van die uitgangspunten is verder invulling gegeven aan de kostentoedelingsverordening. Deloitte vergeet volgens mij hier eigenlijk een punt en dat is volgens mij rekening houden met de houdbaarheid van onze schuldpositie. Voor het behouden van een gezonde schuldpositie is het nodig dat in de huidige en komende periode gestuurd wordt op een gezonde afloscapaciteit. Zeker gezien de grote stijging in de investeringsperiode in de volgende bestuursperiode. We gaan van dertig naar negentig miljoen, als ik het goed heb gelezen. Zeker gezien de sterke structurele stijging van de lasten. De lasten de komende vier jaar zijn structureel 25 miljoen hoger dan daarvoor. Vanaf eind 2022 zie je dat de aflossingscapaciteit is gedaald naar nul en verder verslechterd in de volgende bestuursperiode. Het gevolg is dat reeds binnen twee jaar na 2020 de schuldquote weer boven het maximum van 250 procent uitkomt. Alleen een structurele stijging van de waterschapsbelastingen of een hele structurele daling van de waterschapslasten kan dit voorkomen en waar mogelijk, nou ja, dat heb ik zo gezegd. Dat betekent dat het uitgangspunt in het huidige bestuursakkoord, dat zegt dat de lastendruk gelijk blijft ten opzichte van 2019 misschien wel aan herziening toe is. De redeneringen dat tarieven per se kostendekkend zijn is volgens mij ook een redenering die vooral van toepassing is in gemeenteland. Deze geldt bijvoorbeeld voor de rioolheffing, die belastinginkomens mogen alleen gebruikt worden om de kosten van riolering te dekken. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld hondenbelasting. Maar de technische vraag die ik hier ook voorleg, geldt dat nu ook voor de waterschapslasten in een keer? Ik heb het nergens kunnen vinden, dus misschien dat u daar tekst en uitleg over kan geven. En daarnaast constateer ik, net zoals mijn collega hier, de heer Van Boxmeer, de WOZ-

loswaardes, die stijgen de komende jaren met historische percentages. De AWP roept dan ook om de nieuw voorgestelde kostentoedelingsverordening maatsysteem opnieuw te laten toetsen op de noodzaak tot herziening met dit keer in ogenschouw voor volgend jaar dan ook het borgen van een houdbare schuldpositie. Dat is het punt wat ik hier even wil naar voren brengen. Ik heb het nu gezegd, dus iedereen weet het nu, dus ik hoop en ben wel benieuwd hoe jullie daar tegenaan kijken en het met jullie over te hebben.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Van Kasteren. U kunt straks in de transcriptie kunt u ook nalezen of het goed is opgeschreven wat uw vraag is, dan kunnen we er allemaal aan herinnerd worden dat u die vragen heeft gesteld over een jaar of twee bij wijze van spreken. Mevrouw Dijkshoorn, mag ik u het woord geven?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Dank u wel voor het meenemen van ons in het proces om te komen tot een nieuwe kostentoedeling. Het is een ingewikkelde materie en het is ook goed om vooral oud en nieuw dan bestuursleden weer mee te nemen om op dezelfde lijn te krijgen, dus daarvoor dank ook aan de organisatie om ons dat te doen. De een heeft er meer kennis van en weet ook precies waar het dan raakt, dus dat is wel goed. Wat wij zien, is eigenlijk dat wij twee kostentoedelingen hebben eigenlijk dit jaar. De eerste was tot 14 september en eentje na 14 september. 14 september maakten we ons hele grote zorgen in ieder geval om het tarief Ongebouwd, want dat was degene die uit de pas ging lopen. En ineens na 14 september hadden we te maken met een volgend ding en dat was het gesloten systeem. Dat was niet bekend op 14 september. Tenminste, was niet meegenomen in de kostentoedeling en kwam dus nieuw, dus dat was toch weer best wel anders dat het naar voren kwam dan dat we op 14 september wisten. De gescheiden systemen, dat wisten we ook niet bij het afspreken van het bestuursakkoord. Dat heeft best wel grote invloed, ook op de tarieven wat nu voor ons ligt. Wij maken ons best wel zorgen. Het tarief van Ongebouwd dankt ervoor dat het gelijk is gebleven ook, maar we zien dat ingezetenen gaan op zich naar beneden. Als dat aan de hand van een systeem is, is dat ook goed, maar wij maken ons zorgen vooral omdat die reserves naar beneden gaan en dat we die nu best wel veel inzetten om categorieën te compenseren, maar dit is niet houdbaar voor de toekomst. Volgend jaar hebben we nog wat, maar het jaar daarop zou het ophouden. Daarom is onze vraag ook, is het dan niet mogelijk om toch de tarieven van ingezetenen, dat die op hetzelfde blijven en daardoor haal je dus minder uit de reserve. Dus is het mogelijk om uit die reserve dus specifiek voor een categorie te compenseren of minder te compenseren voor een ander? Of dat ook mogelijk is? Want wij zien toch ook, de AWP zei het al, de schuldquote. En als je goed kijkt, dan zie je ook dat dat oploopt en dat maakt ons best wel zorgen. Dat gesloten systeem is een tweede knop die erbij is gekomen om aan de tarieven te werken. Ja, mocht het nog zo zijn dat we dus minder uit de reserve kunnen halen, dan zouden we dat toch wel toejuichen. Wat wij graag zouden zien, is dit is nu voor dit jaar, dat wij volgend jaar opnieuw kijken. En voor ons staat het niet vast dat volgend jaar weer op 47:53 gaan zitten, want dat is voor ons, dat is echt niet dat het heel vaststaat voor de komende vijf jaar. Dus dat willen we graag dat het volgend jaar opnieuw wordt meegenomen en dat het misschien dan wel anders uitkomt op 48 of noem maar op, want we staan voor belangrijke taken en het kan niet zo zijn dat de ene categorie er meer voor op zou moeten hoesten dan voor de andere categorie. Dus wij zouden graag dit proces wat we nu hebben gedaan ook voor volgend jaar willen doen. Voor ons wil het nog niet zeggen dat dit een hamerstuk is, want wij weten niet wat voor zienswijze er binnen is gekomen, of zijn gekomen, of die er zijn, en wat voor invloed dat nog kan hebben op de besluitvorming. Dus daar zou ik graag ook nog een antwoord op willen hebben, of die er binnen zijn en hoe we daarmee omgaan. Ja, daar wou ik het eerst even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Ook onze fractie spreekt zijn waardering uit over het proces wat hier gevolgd is. Buitengewoon zorgvuldig. Iedereen heeft daar zijn zegje over kunnen doen. En ik denk ook dat met name het bestuursakkoord ook leidend is geweest in de hele discussie. Ja, wat natuurlijk al eens eerder is opgemerkt, is dat de kostentoedeling is één, maar op dit moment hebben we te maken met twee andere stukken die daar natuurlijk ook hun invloed op hebben, dus dat ga ik wel samen nemen. En die stukken, die zijn dan de begroting, maar ook de nota reserves en met name de herverdeling van de reserves. Al met al, het heeft heel veel tijd gekost en dat was ook nodig, maar we moeten ons ook realiseren dat tijd zijn uiteindelijk ook kosten en die kosten, die zullen links- of rechtsom uiteindelijk ook in onze tarieven terecht komen. Er is al vaak gezegd, de inhoud is complex. We hebben eigenlijk ook twee versies gezien. Er is al eerder gezegd, de versie van 14 september en de versie die nu voorligt. En dan heb ik heb het namelijk over de uitwerking van de wijzigingen op de concept begroting die toch hebben geresulteerd in een ander plaatje zoals dat eerder is getoond. Wat we dus zien, is dat dat plaatje toch iets minder voldoet aan de nullijn voor alle categorieën. We zien dat er, laten we zeggen, de categorie ingezetenen, die gaat tussen de 7 en 8,5% op vooruit. Maar we zien ook een categorie zijnde de ingezetenen of de bewoners van een eigen huis en die gaan toch echt meer betalen. En de vraag is natuurlijk ja, ik zit hier namens bedrijven, maar ik bekijk dat ook met een wat bredere blik, wat vinden we daarvan? Zou het niet mooier zijn om toch nog eens te kijken of we niet allemaal op die nullijn kunnen komen? Dus dat is punt één. Wat al eerder genoemd is door voorgaande sprekers is dat het huidige plaatje is gebaseerd op begroting 2022. Maar hoe houdbaar is dat? Een van mijn vragen was, als je nou die compensatie niet zou doorrekenen, wat voor stijging zien we dan in het watersysteem? Die stijging is voor 2022 en schrik niet, 28% en die gaat verder doorstijgen, omdat het zuiveringstarief naar beneden gaat. Dus we zijn er nog niet. Dus die kosten gaan nog verder oplopen en dat samen met de ambities die we met z'n allen hebben om in het watersysteem nog allerlei opgaves die we daarvoor de boeg hebben, wordt dat watersysteem wat ons betreft echt, ik wil niet zeggen onbetaalbaar, maar we moeten ons daar wel even goed rekenschap van geven, want we willen die ambitie, die willen we ook overeind houden. We zeggen nu ja tegen een financieel stuk, maar donderdag praten we over, wat willen we op het gebied van waterkwaliteit, KRW, et cetera? Dat moet wel betaald kunnen worden en niet alleen in 2022, maar ook in de jaren daarna. Wat ik ook zie, is dat om inderdaad die reserve vrij te spelen voor die demping is er ook vijf miljoen gehaald uit de weerstandcapaciteit. En dan kun je zeggen ja, weerstandscapaciteit, wanneer hebben we het nodig? En als de risico's zich niet voordoen, dan is het een stationaire pot. Maar die weerstandscapaciteit, die had een factor van 1.9, zijnde ruim voldoende. We gaan precies op de 1.4 zitten nu en die is inderdaad voldoende. Maar ook daar moeten we bij het bekijken van een voorstel wat nu op tafel ligt, moeten we dan meenemen. We moeten als Delfland een financieel sterke organisatie blijven, want er kunnen altijd dingen optreden. Ik noem maar het onderwerp waar later vanmiddag over wordt gesproken. Er kunnen allerlei tegenvallers zich voordoen en die moeten dan, laten we zeggen, bekostigd kunnen worden zonder dat dat onze kerntaken in gevaar brengt. Dus ook daar wil ik toch wel echt mijn waarschuwende vinger voor opheffen. Ja, inderdaad, het is al gezegd, die reservepot waar we dan nu, wat het plaatje dan op zich nog wel enigszins acceptabel maakt, in een paar jaar is die leeg. Ze trekken er nu 8.75 uit, volgend jaar nog drie en dan nog een paar keer één. Dat potje, dat kan alleen gevuld worden door het behalen van efficiency voordelen. Efficiency voordelen worden steeds lastiger, omdat er ook gezegd is dat we beter gaan begroten. Dus het feit dat wij naast de begroting uiteindelijk bij het jaarresultaat geld gaan overhouden om in die pot te stoppen, die kans wordt ook kleiner. Ik geef het u maar mee in overweging. Het is geen waardeoordeel, maar ik vind wel dat we dit soort aspecten mee moeten nemen. En in die zin bevreesd het ook een beetje dat er toch eigenlijk ook heel veel mensen zeggen, nou ja, dat is eigenlijk wel een goed idee en we hebben er lang over gesproken, dus laten we het maar doen. Maar als je in de details gaat, dan zie je dat er gewoon een aantal potentiële gevaren zijn. Ik sluit ook aan bij de heer Van Kasteren die dat eigenlijk ook al heeft signaleerd. En we kunnen natuurlijk zeggen, ja, die bestuursperiode, die is in 2023

afgelopen, maar ik pas er eigenlijk ook voor om onze opvolgers met een probleem op te zadelen, namelijk het probleem dat dan de tarieven opeens met 20 of 30% omhoog moeten. Dat heb ik graag niet achter mijn naam. Ik realiseer me het lastige parket. Ik realiseer me ook, dat er liggen nu een aantal stukken en we moeten ermee verder. Ik heb een vraag die misschien nog iets aan soelaas kan bieden. Ik heb destijds bij de technische vragen gevraagd, kunnen we categorieën individueel compenseren? Daar is een antwoord van ja op gekomen, maar helemaal begrijpen doe ik het nog niet. Maar ik heb het volgende idee. Als we nu eens kijken, voordat we die 8.75 aftrekken van de totale te dekken kosten. Ja? Want zo is het nu gedaan. Het is er eerst afgetrokken en daarna gaat het in de kostentoedeling. Als we nu eerst eens even dat deel van die 8.75 eraf trekken, zodanig dat de ingezetenen op nul komen te staan, want die worden nu overgecompenseerd en dat kost eigenlijk extra geld uit dat potje waar dus eigenlijk zuinig mee om willen gaan. Als we die exercitie doen als het mogelijk is, dat is de vraag, en we gaan dan kijken naar het tweede deel wat daar nog gecompenseerd moet worden. En dan zou het best onderaan de streep eens een keer zo kunnen zijn dat we dan minder geld uit die reserve moeten halen dan we nu doen. Dus dat zou, laten we zeggen, een stukje reparatie zijn. Dan tornen we niet aan de 47%, maar we gaan we via de reserves bekijken of we het toch beter op nul kunnen krijgen. Dat is vraag één. En ja, vraag twee is dat, gezien toch de precaire situatie met die toekomst zijn wij er voorstander van om, zoals ook al door mijn collega's is gememoreerd, om dit volgend jaar opnieuw te bekijken. Wie dan leeft, wie dan zorgt, maar dit kunnen we niet zomaar twee jaar laten doorlopen en dan aan het eind denken ja, het is misschien toch niet helemaal zoals het de bedoeling was. Dus dat zijn eigenlijk mijn twee vragen voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar. Wie mag nu? De heer Boot heeft het woord.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ja, eerst de conclusie voor nu. We zijn ook blij met het proces en kunnen goed leven met de uitkomst die eigenlijk, laten we zeggen, de minst slechte is van wat je hier kan voorstellen. Iedereen heeft er natuurlijk wel één aandachtspunt bij, maar wij denken dat het erg moeilijk zal zijn om dat nu beter te doen. Dus daarom kunnen wij daar goed mee leven. Toch ook nog een paar kanttekeningen in lijn met wat de voorgangers hebben gezegd. Wij zijn erg geschrokken van dat beeld wat antwoordt op de technische vragen, waarin de lasten voor de komende jaren zijn neergezet. Daar, als compensatie iedereen zegt, ingezetenen gaan er volgend jaar iets op vooruit, maar als je dan even kijkt hoe dat na 2023 en 2024 gaat, dan gaan ook de ingezetenen er behoorlijk op achteruit als er lasten zijn zoals die nu is. En ook gaat Gebouwd er dan in om achteruit. Dat ziet er wel leuk uit, dat percentage wat een beetje zakt, maar stel dat de huizenprijzen weer met 25% in twee jaar stijgen, nou, dan gaat Gebouwd dus ook gewoon met 20% meebetalen als we deze percentages aanhouden. Dat is natuurlijk allemaal weer te bezien. Dat zijn maar illustraties. Dat snappen wij, maar daarom zijn wij het erg eens met onze voorgangers hier die zeggen, kunnen we nou volgend jaar tijdig een soort discussienotitie, waarin in ieder geval aangegeven wordt, hoe kijken we dan tegen die lasten aan? Dan weten we nog weer meer van hoe de investeringen zich ontwikkelen, hebben we weer een jaar waarin we de WOZ-waarde kennen, zodat we tijdig daar in ieder geval weer van alle kanten over kunnen praten. Of dat dan tot een nieuwe kostentoedelingsverordening moet leiden, daar heeft waarschijnlijk de Hoogheemraad niet zo heel veel zin in, maar in ieder geval zijn er andere elementen die dan misschien toch nog weer daarin betrokken kunnen worden. En als het moet, dan maar weer wel een nieuwe kostentoedelingsverordening, want wij zijn het helemaal met de heer Van Kretschmar eens. Het is goed dat, ik bedoel wat wij nu besluiten nemen die voor onze kiezers en de anderen nuttig zijn voor volgend jaar, maar het mag niet zo zijn dat men over vijf jaar zegt, joh, wat hebben ze dat toen toch eigenlijk kortzichtig gedaan. Dat zouden wij erg jammer vinden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boot. Dan geef ik nu het woord aan Hoogheemraad Ouwendijk voor beantwoording van de vragen en wellicht nog wat toelichting.

De heer Ouwendijk: Dank u wel. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Dank voor de vragen en opmerkingen. Dank ook voor de complimenten. Het is inderdaad, we hebben met elkaar veel tijd en moeite gestoken in de voorbereiding, maar ook in overleg om te komen tot het stuk wat er nu ligt. Ik ga zo even in op de gestelde vragen, maar ik wil eerst nog een paar algemene dingen toch even voor het voetlicht brengen. De systematiek van de kostentoedelingsverordening, die wordt geleid door de hoogte van de begroting. Dat geef ik nog maar een keer aan. Dat is de plek waar feitelijk de hoogte van de tarieven, ook voor de toekomstige tarieven wordt bepaald. Daar wordt ook de verdeling, de verdeling, maar de onttrekking en het vullen van reserves, ook dat wordt geregeld in de begroting. Dat zit niet in de kostentoedelingsverordening. Wat we in feite doen, is de uitkomsten toepassen van de kostentoedelingsverordening op de voorliggende conceptbegroting van 2022, om die uitkomsten daarvan enigszins in lijn te brengen met de bestaande tarieven, zodat er geen grote schokken optreden. We hebben dat ook in de tijd uitgezet, want het moet natuurlijk niet zo zijn dat je in deze periode iets zou doen waar je in de toekomstige periode spijt van zou hebben. Dat de opbrengsten in zekere zin onderling verschuiven, dat is waar. Dat zien we ook. De toepassing van de kostentoedelingsverordening in september op de conceptbegroting van toen zag er anders uit dan de toepassing van de conceptbegroting die nu voorligt. Maar het blijft zo, en dat zie je ook in de tijd uitgezet, dat de opbrengst, want er wordt aangegeven dat, heb ik een paar mensen over gehoord, dat er aan reserves onttrokken zou worden. Als je kijkt naar het totaal, dus hoog over, dan zie je een bepaalde belastingopbrengst die zich in zekere lijn in de tijd ontwikkelt en per saldo zie je ook dat dat met de tarieven gebeurt, dus zou je dan alleen op basis daarvan al kunnen concluderen dat die reserves wat dat betreft op niveau blijven. Dus dat er onttrokken wordt aan reserves op een wijze waar we dat in de toekomst niet meer zou kunnen, ja, dat is niet waar. Althans, niet voor het totaal. Natuurlijk wel op reserves voor zover we die op een bepaalde manier hebben opgebouwd. Ja, vrije reserves zijn relatief beperkt, omdat alleen ter vrije beschikking die reserves staan die opgebouwd worden uit het resultaat wat ontstaan is door de fysieke resultaten binnen de begroting in een bepaald jaar. Dat wilde ik even in algemene zin zeggen. Dan ga ik nu even terug naar de gestelde vragen. Het CDA, twee vragen van de heer Jansen. De eerste ging over de gasprijzen. Ja, we zullen ieder jaar naar bevind van zaken in de begroting de gasprijzen inrekenen en die hebben dan natuurlijk de invloed op het tarief op dat moment. Dat is in de systematiek zoals die voorgeschreven is, is dat onontkoombaar. Dat de reserves ...

De heer van Valkenburg: Als de gasprijzen meer stijgen in een jaar en daardoor er meer inkomsten binnenkomen, is dat dan een efficiencywinst en dus vrij besteedbaar of niet?

De heer Ouwendijk: Dat is wat mij betreft een efficiencywinst, als u mij dat zo vraagt. Dus wij hebben een rekensommetje gemaakt nu op basis van de gasprijzen die op dat moment bekend waren. Wellicht dat de gasprijzen in de komende periode hoger uitkomen. Nou, dan levert dat een hogere opbrengst op en dat is in die zin efficiency resultaat. Eigenlijk een prijsresultaat, maar ... Dan de vraag van de vaststelling. Ja, dat weet ik eigenlijk niet meer, van de heer Jansen. Gaan de reserves achteruit? Dat heb ik net al een beetje geprobeerd te duiden. Dat zie je ook aan het voorstel wat bij reserves en voorzieningen voorligt, maar het totaal aan inkomsten stijgt licht zoals we dat in de afgelopen jaren gezien hebben. En hetzelfde geldt voor de kosten. Die verhouden zich ook. Als je die verhouding ten opzichte van elkaar ziet, dan zou je alleen daaruit al kunnen concluderen dat het totaal van reserves en voorzieningen op een zeker gelijk niveau blijft. En dan met betrekking tot de tijdelijkheid, de vraag van de heer Jansen of de opmerking eigenlijk. Ja, er zit zeker een tijdelijkheid in, want er wordt gewerkt aan een nieuw belastingstelsel. Nou, dat laatste, dat klopt zeker. Ik zeg wel eens dat alles tijdelijk in deze wereld. Dat is nou eenmaal zo, maar vast te rekenen en te rekenen op

dat er op korte tijd een wetsvoorstel ligt waarin het belastingstelsel gewijzigd wordt, die zekerheid die kennen we nog niet. Daar hopen we overigens wel op, maar zover zijn we nog niet.

De heer Jansen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Jansen.

De heer Jansen: Ik hield er ook zeker geen rekening mee, maar ik noemde het wel even dat ...

De heer Ouwendijk: Het was ook een opmerking. Zo heb ik hem ook opgevat. Ja, de heer Lont die vroeg naar een beantwoording van de schriftelijke vragen. Ik heb afgelopen donderdag gezegd dat we ons erop instellen om die voor de VV te beantwoorden. Even voor uw herinnering, het gaat over de toepassing wat ik maar even die bijzondere tariefcategorie genoemd. Als mensen iets doen in het gebied, dat dat dan een lager tarief oplevert, zoals bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van je land als tijdelijke wateropvang. Dan een vraag die bij een aantal mensen gesteld werd, maar ook door de heer Van Boxmeer met betrekking tot de looptijd van de kostentoedelingsverordening. U mag ieder jaar een kostentoedelingsverordening vaststellen, alleen als die eenmaal is vastgesteld dan hoeft u dat niet te doen, maar er ligt een verplichting in de wet om dat tenminste eens in de vijf jaar te doen. Dus als er volgend jaar een nieuwe kostentoedelingsverordening vastgesteld zou moeten worden om wat voor reden dan ook, dan kan dat natuurlijk gewoon. En in het verlengde daarop ... Nee, daar kan ik beter zo nog even op terug komen. Nou, de heer Van Kasteren die maakte een aantal opmerkingen in algemene zin over de financiën. Die waren ook wat mij betreft wat technisch van aard. Ik heb net al geprobeerd om in algemene zin daarop te antwoorden. Het uitgangspunt is dat de tarieven zich, laat ik maar noemen, stationair ontwikkelen. Daar zijn de begroting en de meerjarenbegroting is op die manier ingedeeld. Wij zien geen grote stijging van de netto schuldquote. Althans niet in die zin dat het buiten het gestelde doel valt. Niet in de bestuursperiode, maar ook daarna zal die zich op hetzelfde niveau bewegen. En ja, er zullen schommelingen in zitten, want er zijn jaren waarin we meer investeren en jaren waarin we wat minder investeren. Dus ik ben blij met de opmerking van mevrouw de voorzitter, dat uw opmerking vastgelegd wordt in het verslag en dan kan daar wellicht te zijner tijd nog eens op gewezen worden. Dan dat de waterschapslasten fors toenemen, nou, dat klopt. Dat halen we ook uit de begroting vandaan. We zien dat, als je terugkijkt in de achter ons liggende jaren, dat het tarief voor het watersysteem niet kostendekkend geweest is, maar eigenlijk door middel van kruissubsidiëring werd gevoed door belasting die werd geheven voor de zuivering. Mevrouw Dijkshoorn, die heeft een vraag gesteld over het corrigeren van een categorie. Dat was een technische vraag. Die is ook in technische zin, is die wat mij betreft beantwoord. De vraag over de kostencategorie, of de kostentoedelingsverordening, de looptijd daarvan, heb ik net aangegeven. De zienswijzen, ik meen dat er inmiddels een stuk of zestien min of meer dezelfde zienswijzen binnen zijn gekomen. Daar zal een reactie van het Dagelijks Bestuur op volgen en die zullen met die reactie aan u toegestuurd worden, dus dat dat betrokken kan worden bij het VV besluit van volgende week. De heer Van Kretschmar van Gebouwd. Terecht dat de heer Van Kretschmar de combinatie maakt met de andere stukken die deze dagen behandeld worden, want die hebben natuurlijk alles met elkaar te maken. Zowel de begroting als de nota reserves en voorzieningen, moet je in combinatie met deze kostentoedelingsverordening bekijken. Dan met betrekking tot de lasten. Ja, wat ik net zei, we zien inderdaad de lasten voor het watersysteembeheer fors stijgen in de komende periode. En tegelijkertijd zien we dat het zuiveringstarief om redenen die ik net zei, dat je dat ziet dalen. En zoals wij daar als Dagelijks Bestuur nu tegenaan kijken, is dat voor de totale lasten op de verschillende profielen, niet alle profielen, maar op de verschillende profielen loopt dat gemiddeld genomen in een licht stijgende lijn. Dat geldt voor de kosten en dat geldt ook voor de lasten en uiteindelijk geldt dat ook voor de totale belastingopbrengst.

De heer van Kretschmar: Mag ik even bij interruptie toch? Dan hebben we het maar meteen. Dus u zegt van ja, in totaal blijft dat, is een licht stijgende lijn. Maar komt dat omdat u dus zeg maar voor de categorieën, de zuivering en het watersysteem bij elkaar optelt?

De heer Ouwendijk: Ja.

De heer ...: En dan zegt u van nou, als je dat bij elkaar optelt, dan valt het nog wel mee. Oké, ja, duidelijk.

De heer Ouwendijk: En dat betekent dus ook dat anders dan door de heer Van Kretschmar werd gezegd van dat wij dus als de Dagelijks Bestuur anders tegen die tariefontwikkeling kijken en de niet zien alsof dat we nu iets te weinig zouden doen, waarvoor we de rekening in de toekomst neer zouden leggen. Zo zien we dat niet en de meerjarige doorkijk geeft wat ons betreft ook dat beeld niet. Dan met betrekking tot de weerstandsfactor, ja, dat is natuurlijk altijd een ingewikkelde. Of ingewikkelde in die zin, daar kies je in bepaalde systematiek voor en die systematiek, die pas je toe. En de uitkomst daarvan, is dat het eigen vermogen van Delfland daar ruim voldoende omvat om daar nog eens een keer separaat een weerstandsvermogen van af te zonderen zonder dat je daar nou bijzondere dingen voor hoeft te doen. In die zin probeer je alle toekomstige risico's zoveel mogelijk te kwantificeren en dan ook aan te geven hoe je die risico's denkt te beheersen. En voor het restant verwijst je naar de reserves van Delfland, naar het weerstandsvermogen in dit geval. En ja, je kunt objectief aan de buitenkant vaststellen dat die rekensom, dat die in orde is. Dat is ook de bedoeling van het document. Dat is overigens pas aan de orde die met betrekking tot de KTV, maar dat gaat dan over de begroting en de nota reserves en voorzieningen, maar de vraag werd gesteld, dus ik wil er ook graag op ingaan. Dus dat de tarieven met 20 of 30% omhoog moeten in 2024, nee. Dat zien wij niet. Dan de vragen van de heer Boot van de PvdA. Eigenlijk twee vragen. Eén, dat de tarieven zouden stijgen, omdat de waarde van het onderliggende object toeneemt. Nou, dat hebben we steeds in de afgelopen jaren gecorrigeerd en dat is ook in de uitleg die wij doen, met de uitleg bedoel ik dus het uitzetten in de tijd, houden wij ook rekening dat de stijging voor het ontroerend goed, zover daar sprake van is of een daling, dat kan natuurlijk ook, dat die gecompenseerd wordt en dat die lasten op het niveau blijven waar we het op uit willen laten komen. Dus niet het tarief is bepalend, maar het lastenniveau is bepalend. Dan met betrekking tot de looptijd van de KTV, om daar volgend jaar natuurlijk naar te kijken. Ja, ik denk dat van een goed Dagelijks Bestuur verlangd mag worden dat zij ingaat op de actualiteit. En als wij een reden daarin zien dat de kostentoeedelingsverordening op basis van nieuwe gegevens of nieuwe ontwikkelingen niet meer passend is, dat we dan natuurlijk als Dagelijks Bestuur sowieso het initiatief zullen nemen. Dan denk ik dat, wat de heer Boot voorstelt om dat door middel van een discussiestuk of een nota te doen voldoende vroegtijdig in 2022. Dat lijkt me een heel goed voorstel. Tot zover mijn beantwoording, mevrouw de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Ik wilde nu aan de andere kan beginnen bij de heer Boot. Zijn er nog ... Ja, ik zie u. Gaat uw gang.

De heer Boot: Dank voor uw toezegging. En ik moet inderdaad erkennen dat wij de lasten, hadden we gelezen als totaal en het is alleen het watersysteem, dus dat heeft u goed gecorrigeerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voor de beantwoording van de vragen, hoewel er was nog een vraag die nog niet beantwoord is, dus die zal ik nog even stellen. Dat is de mogelijkheid om dus in plaats van die 8,75 van het totaal af te trekken, om er alleen dat deel van af te trekken waardoor de ingezetenen ook op nul

komen en dan vervolgens te kijken naar de andere categorieën, wat daar dan nog gecompenseerd moet worden. Ja? Dus dat noem ik dan compensatie per categorie en daar is eerder op geantwoord dat dat mogelijk is. Dus die vraag, die heb ik nog even. Wilt u daar nu meteen?

De heer Ouwendijk: Ja, daar wil ik wel even op reageren als dat mag, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Ja, prima.

De heer Ouwendijk: Ja, dat hoort wat mij betreft formeel gezien een beetje bij de begroting, want daar doen we dat. Ik zou eigenlijk voor willen stellen dat ik dat directe antwoord even schuldig blijven, wat daar de consequentie van is, dat ik daar nog even naar laten kijken en dat ik dan in ieder geval voordat we de begroting behandelen in de P&C commissie, daar even proberen op terug te komen.

De heer Van Kretschmar: Ja, prima. Dank u wel. Ja, dan toch nog even over dat weerstandsvermogen. Ja kijk, wat ik u niet hoor zeggen en dat is toch wel het geval en dan kun je natuurlijk zeggen, ja, dat hoort bij de nota reserves. Maar goed, dan hebben we 'm hier maar getackeld. Dat we toch het weerstandsvermogen, daar hadden we vijf miljoen uit, om dat in die andere reserves op te nemen. En dat mag, omdat je dan nog op 1.4 zit, wat dan voldoende is. Maar we stonden op 1.9, dus ik geef het alleen maar mee, ook voor de rest van de toehoorders, dat we dus bezig zijn om potjes te verschuiven om dus met name die demping te realiseren. Maar dat is dan meer een mededeling dan een vraag. Ja, ik heb dan toch behoefte, want u zegt terecht van nou, wat betreft het gelijk blijven of het licht stijgen van die lasten, hebben wij een ander beeld. Het zou natuurlijk denk ik voor ons allemaal hier in de zaal heel plezierig zijn als we dat overzicht dan ook hebben, want dat halen we niet, ook niet uit dat antwoord wat we destijds gesteld hebben. Want daar komt u ook alleen maar terug op die watersystemenheffing. Maar ik zou dan toch graag dat plaatje willen zien maar bij die zuiveringsheffing dan ook is meegenomen en dan worden we misschien een stuk rustiger daarvan. Dus dat zou een nieuwe vraag zijn of een verzoek of wat dan ook. En verder ben ik blij met de toezegging dat we volgend jaar dit opnieuw kunnen bekijken, want ik denk, dan leven we in een andere wereld en ik ben nog niet helemaal gerust op het plaatje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar. Mijnheer Van Ouwendijk, wilt u hier meteen even op reageren? Is misschien handig.

De heer Ouwendijk: Ja, dat is misschien wel zo handig. Ja, ik interpreteer dat toch maar even, dat laatste verzoek, als een technische vraag en ik zal proberen om daar zo snel mogelijk dan alsnog een antwoord op te geven.

De voorzitter: Ja, dank.

De heer Ouwendijk: Het gaat dan om het combinatietarief. Dat is de vraag die nu behandeld is over de watersysteemheffing en dan moet een het tarief voor zuiveringsheffing, zoals we verwachten dat dat zich ontwikkelt in de komende periode, nog even bijgeteld worden. Ja.

De voorzitter: Dat is goed. Dat hebben we zo afgesproken. Mevrouw Dijkshoorn, wilt u nog hierop reageren?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel voor de antwoorden. Wij sluiten ons aan bij de vraag van de heer Van Kretschmar, die dat ook zegt. De categorie compenseren. Dat zouden we graag willen zien. Want wij maken als fractie ons ook echt zorgen over de uitputting van de reserves. En als we dat kunnen verschuiven

naar de toekomst, dat is ook heel goed te zien bij de technische vragen. Als je dan kijkt ingezetenen. Als we niet gaan doen, ingezetenen gaat volgend jaar 10% omhoog. Ik hoop dat ze dat zich wel realiseren. En als je dan die reserve langer kunt inzetten, dan is dat denk ik beter en komt het ook veel beter over naar de achterban. Watersysteem is verlies leidend, zeg maar. Dus dat geeft best wel een zorg, ook voor wat we straks moeten doen bij de begroting en hoe we daar uitkomen. Dus in eerste instantie wachten we even de antwoorden ook af en dan voor dit jaar kunnen wij met deze kostentoedeling instemmen, want het zou te veel gevraagd zijn ook om de terinzage opnieuw te doen als je zelfs nog gaat schuiven aan percentages, noem maar op, van 47:53. Dan komt het ook voor de begroting niet goed uit. Dan moeten we alles opschuiven in de tijd, dus dat willen wij zeker niet. Maar we zijn blij met de toezegging dat we volgend jaar opnieuw ernaar gaan kijken en hoe het uitpakt voor dat jaar.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Ja, dank u wel mevrouw de voorzitter. Nou, ik heb hier net een klein betoogje gehouden, ik heb een waarschuwend vinger opgeheven en ik heb de reactie van de Heemraad gehoord en dan denk ik toch van, heeft hij nou wel door dat er toch een behoorlijk wat aan komt? En de kosten en de investeringslasten stijgen behoorlijk en de tarieven ontwikkelen zich daar niet in mee. De aflossingscapaciteit gaat van dertig miljoen jaarlijks naar dertig miljoen min. We moeten dadelijk heel veel lenen voor nieuwe investeringen en omdat we een negatieve cash-flow hebben, moeten we ook nog eens een keer gaan investeren voor het herfinancieren van die oude leningen. Dat is heel inefficiënt. Je ziet in de waterspiegel dat de rentelasten van dit waterschap ongeveer 13% uitmaken van de begroting, terwijl dat bij de gemiddelde waterschappen 5% is. Dus het aflossen op leningen is een hele zero-based costing nuttige exercitie, maar dat kan alleen als er geld op de eigen bankrekening staat. Die bankrekening die staat nu op 40 miljoen, eind van het jaar is die nul en over een jaar of vier gaat die met de huidige cijfers naar 200 miljoen, met als gevolg dat we weer maximum korte termijn moeten lenen en weer opnieuw moeten lenen wat ik al eerder heb gezegd. Wat ik hier aangeef, die verordening die moet absoluut volgend jaar weer opnieuw worden herzien met de nieuwe inzichten die we nu al weten. Je kan de reserves, zoals de heer Van Kretschmar zegt, misschien verminderen door ingezetenen tarieven te verhogen, maar dan ga je weer compromissen sluiten op het moeizaam draagvlak wat we hebben gecreëerd op de profielen. Waar we met zijn allen akkoord hebben dat we daarop sturen. Eigenlijk moeten alle profielen daar weer de lasten van dragen, is mijn uitgangspunt. Wat ik misschien beter vind, is, wetende dat de kosten nu stijgen, dat de dijkgraaf misschien een toezegging kan doen om te kijken of er toch structureel nog kan worden bespaard, om die ontwikkeling van de uitputting van de reserves tot een lager niveau te kunnen beperken. Dus die zero based costing methode toepassen voor volgend jaar koppelen aan een hernieuwde taakstelling. Om in ieder geval het bewustzijn te creëren dat er wat gedaan moet worden om de betaalbaarheid op korte en lange termijn weer op orde te houden. Dus mijn voorstel is van, neem de waarschuwing serieus en bent u bereid om opnieuw te kijken naar een toezegging om nog intensiever die *zero based costing* methode toe te passen in de vorm van een taakstelling. Dat zou mijn voorkeur zijn. Dan ook weer opnieuw weer de tarieven weer te gaan herzien. Dat is mijn inzet.

De voorzitter: Ik dank u wel, de heer Van Kasteren. Ik wilde eigenlijk ook even aan de andere commissieleden vragen of zij die zorgen van de heer Van Kasteren ook delen of dat de heer Van Kasteren de enige is die hier zich zorgen over maakt.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Daar wil ik graag op reageren. Wij sluiten ons geheel aan bij de heer Van Kasteren. Het klinkt misschien een beetje ongeloofwaardig, maar wij zijn al een tijdje bezig om met name op dit thema een soort van gedachtendocument te maken voor iedereen die dat zou willen lezen,

om dit onder de aandacht te brengen. Het sluit precies aan wat de heer Van Kasteren zegt, want die schuldquote, dat is natuurlijk niet een doel op zich maar dat is een resultante wat wij met z'n allen hier doen. Dus zowel aan de opbrengstenkant maar ook aan de ambities die we hebben. Inderdaad zien wij hetzelfde patroon. Wij zien ook dat natuurlijk de echte grote investeringen, die moeten nog komen. Daar wordt nu wel ook voor gereserveerd dus in die zin bereiden we ons daar wel op voor, maar die quote, en het plaatje gaat helaas maar tot 2026, die staat dan op 251 maar die gaat, als ik het plaatje mag door tekenen, stijgt die daarna nog even een aantal jaren vrolijk door. Op zich is het allemaal helemaal niet erg, maar we moeten ons ervan bewust zijn, want ik heb nu wel eens het idee van nou ja, die schuldquote, die hebben we wel aardig onder controle dus laten we nog maar eens wat nieuwe dingen gaan doen. Dat is dus de boodschap, dat kan gewoon niet als je toekomstbestendig wil zijn. Dus wij sluiten ons aan bij de heer Van Kasteren, de AWP en indien de mensen hier geïnteresseerd zijn, dan zijn wij bereid om het document waar wij nu aan werken, om dat met iedereen te delen. Dan kunnen we het daar misschien nog een keer of bij de begroting of op een ander moment over hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Kretschmar. En dat document dat wordt dan gemaakt door Bedrijven, als ik het goed begrijp?

De heer Van Kretschmar: Ja, wij geven gewoon een document, kunnen we via de fractievoorzitters verspreiden en daar mag iedereen dan kennis van nemen en ook op schieten. Want het is natuurlijk geschreven vanuit onze optiek.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Ik denk dat het zeker mooi is om hierover te discussiëren en eens kijken hoe het in de toekomst gaat. Mevrouw Dijkshoorn, wil u reageren?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: U vroeg of er meer reacties zijn op de heer Van Kasteren van de AWP en wij zien ook wel, maar dat zijn we meer bij de begroting, dat gesprek daarover. We hebben het nu over de kosten, maar die zorgen hebben wij ook.

De voorzitter: Maar dat staat op zich de kostentoedelingsverordeningen niet in de weg, deze discussie die kunnen we ergens anders voeren. Ik zie de heer Lont, u wilt hier op reageren?

De heer Lont: Ja, dank voor het woord. Wij hadden eigenlijk, vooruitgaand op het volgende agendapunt, zagen ook dat gevaar van zo'n jojo-effect wat je dan krijgt, zeker met al die investeringen die moeten worden gedaan in de zuivering, PFAS, KRW doelen, informatiebeveiliging, er staat gewoon heel veel te gebeuren en de WOZ waarden die stijgen, maar het is voor ons, net als wat genoemd is, gewoon nog niet inzichtelijk hoe dat geheel er gaat uitzien en daarom willen we ook onderstrepen van, laten we nu volgend jaar opnieuw de vinger aan de pols doen, opnieuw dit proces doorgaan omdat we gewoon heel scherp aan de wind zeilen en niet *for granted* nemen in welke situatie we zitten. Dus wat dat betreft zijn we het daar helemaal mee eens en we vroegen ons ook af, inderdaad van, nu gaan we shuffelen met die reserves en we willen graag potjes taakgebonden hebben. Zouden we niet moeten nadenken over of we nog meer van dat soort taakgebonden potjes nodig hebben, net zoals je eerst frictiekosten hebt, maar zijn er misschien nog meer waar we daar over kunnen nadenken? Ja, en verder wordt het gewoon een heel moeilijke keuze tussen de tariefstijging, investeringen en wat de inkomsten gaan doen. Dus dat is een puzzel die we ook volgend jaar moeten gaan maken. Dus we hebben dezelfde gevoelens, wat dat betreft.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik deel de zorgen en dat is denk ik ook wat de Hoogheemraad zei, de belangrijkste knop waaraan we kunnen draaien, is onze begroting. Daar moeten we dus heel kritisch in zijn, hoe doen we dat en uiteindelijk komt, op basis van de begroting, komt daar een kostentoedeling uit. Dat is meer een technische kant, maar de echte politieke keuzes zitten bij de begroting en hoe we daar kijken naar de toekomst en wat er op ons afkomt. Dus volgens mij moeten we daar ook deze discussie voeren.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Valkenburg. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, voor het CDA is het eigenlijk altijd heel eenvoudig. Kijk, wij willen gewoon dat de schuldenquote zo laag mogelijk wordt of tenminste op een aanvaardbaar niveau. Ik heb vorig jaar bij de begroting ook al duidelijk gemaakt dat ik met zorgen maak over de schuldenquote in de komende jaren. Maar die schuldenquote moet gewoon onder die 250 blijven en het liefst nog lager. Nou, dan heb je inderdaad, met een gelijkblijvend tarief, kan ik me helemaal voorstellen en kan ik me helemaal aansluiten bij de heer Van Kasteren, dat je dan gewoon inderdaad zuinig moet begroten en ook inderdaad taakstellend en dat je niet de uitgaven flink moet laten oplopen. Dat is voor ons allemaal een taak, maar daar hebben we het over bij de begrotingen van de komende jaren.

De voorzitter: Ja, dank u wel. De heer Boot.

De heer Boot: Dank u, voorzitter. Een aanvullend puntje. Ik ben het eens met al mijn voorgangers, maar wat het natuurlijk ingewikkeld maakt dat is dat er autonome ontwikkelingen zijn, zoals de klimaatveranderingen enzovoort, die een druk op die uitgaven geven. Dus we zitten hier eigenlijk alleen maar te praten over hoe verdelen we het, maar daardoor worden de kosten niet kleiner. En omdat die autonome druk er is, dat is wat het zo ingewikkeld maakt. Dus ik ben het verder eens met ... Dat vergroot de zorg dus eigenlijk. Dus laten we dat goed in de gaten houden. Ik ben heel blij dat als andere fracties met discussiestukken komen, daar worden we alleen maar beter van. Dus dat is prima, ja.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Kijk ik even naar mijn rechterhand, de heer Ouwendijk, wil u nog hier een opmerking maken?

De heer Ouwendijk: Ik wil nog wel even reageren. Ik heb net al het een en ander gezegd van het betoog van de heer Van Kasteren en hoe wij daar als dagelijks bestuur tegenaan kijken. Maar in de staart van het verhaal van zo even, de bijdrage van zo even, daar zat, de heer Van Valkenburg wees er al op, daar zit de crux. En er is maar één knop die het tarief beïnvloedt en dat is de hoogte van de begroting. En of de heer Boot die had het over autonome opgaves die we als waterschap toebedeeld krijgen, ja, die zullen we inderdaad toebedeeld krijgen. Het is altijd ingewikkeld om te voorspellen, vooral als het over de toekomst gaat, maar je moet wel de ogen voor alles gesloten houden als je niet verwacht dat daar het nodige uit voort zal komen. Dus ik ben zeker blij met het laatste stuk van de discussie en het is ook goed dat we met elkaar over dit onderwerp in discussie gaan, want uiteindelijk, en ik heb het van achter deze tafel al vaker gezegd, de knop om aan te draaien is de begroting. Daar zit het de kostentoedelingsverordening dat is, wat mij betreft, in die zin dan een soort van achteraf discussie en hoe we de kosten moeten gaan verdelen en daar heeft de wetgever al een heel sterk voorschot op genomen over hoe je dat zou moeten doen en daar ben je redelijk beperkt in om dat te doen. Dus het is echt de begroting waar het wat dat betreft om gaat. Ik, mevrouw de voorzitter, ik dank iedereen voor zijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Wil de heer Daverveldt nog iets zeggen? Niets. Oh, ik zie de heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik wilde reageren als we de ronde afmaakten, maar ik ben blij dat iedereen dat woord al heeft gezegd. Ik wil even reflecteren op de kostentoebedelingsverordening en dan herhaal toch nog een keer het compliment aan de Hoogheemraad, want met de spelregels die er waren, heeft u daar het beste resultaat uitgehaald en dan is natuurlijk de vraag, wat staat vast en wat is beïnvloedbaar? En ik haak aan, eigenlijk, bij het betoog van de heer Van Kasteren dat hetgeen waar we het meest invloed op uit kunnen oefenen is ons bestuursakkoord. Er kwam een soort wurggreep omdat we de tarieven gelijk gingen houden, nou, daar kijken we nu naar, dat is logisch, maar we komen dadelijk in de begroting uit en dan komen we al die onzekerheden weer tegen en dan is de vraag, komen we dadelijk in de begrotingsronde uit ook op precies dezelfde situatie? Dat we zeggen, we hebben een bestuursakkoord, daar houden we ons aan en dan is de uitkomst eigenlijk al die andere onzekerheden die verder gaan. Die zijn al benoemd, de WOZ ontwikkeling, de rente is historisch laag, hij zal wel omhoog gaan, zou ik zo zeggen, de komende periode. Ik vraag me af op welke wijze wij onszelf kunnen voorbereiden dat de begroting niet hetzelfde verhaal wordt als de kostentoebedelingsverordening, dat we onszelf klemzetten en dat we misschien een stapje terug moeten doen en dat de heer Van Kretschmar zijn stuk misschien wel het stuk is dat we nodig hebben om met elkaar weer opnieuw de dialoog te voeren, is het bestuursakkoord nog geschikt tot aan het einde van deze periode of moeten we daar nu al naar gaan kijken? Daar wilde ik het bij laten. En ik wilde nog een keer herhalen, compliment dat u met de spelregels dat bereikt heeft wat u heeft gedaan.

De voorzitter: Dank u wel voor deze verdere toelichting en aanvulling. Dit is inderdaad, ik denk dat u het goed heeft gezegd, bestuursakkoord is natuurlijk het uitgangspunt en hoe strak moet je daaraan vasthouden. We kijken allemaal uit naar de notitie van de heer Van Kretschmar, denk ik. Dat is geen grap, want ik denk zeker dat dat enorm ...

Mevrouw Jenniskens: Mevrouw de voorzitter, even ter interruptie. U heeft de tweede ronde nog niet afgemaakt.

De voorzitter: Nee, dat klopt.

Mevrouw Jenniskens: Oh, maar ik dacht dat u nou weer door wilde gaan naar de dijkgraaf die een antwoord kan geven maar ik bedoel, u bent daar begonnen met de tweede ronde en toen hier gestopt.

De voorzitter: Neem me niet kwalijk, ik dacht dat er verder niet ... Want de heer Lont was ook al geweest, dus ik dacht dat ... Neem me niet kwalijk dat ik u heb overgeslagen, maar ik dacht dat er verder geen opmerkingen waren. Maar gaat uw gang. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ik wou gewoon eigenlijk iedereen bedanken voor de goede discussie die wij over dit onderwerp voeren. De antwoorden van de Hoogheemraad zijn uitstekend en dat het past bij de begroting om daar de keuzes te maken, dat klopt natuurlijk helemaal en dan wil ik, net zoals de heer Boot, toch ook wel aandacht vragen voor de enorme uitdagingen waar het waterschap voor staat, dus dat we niet alleen maar kijken naar alles wat minder kan, ik denk dat er ook meer moet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenniskens. Kijk nog meer naar mijn linkerhand. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ik sluit me aan bij het betoog van de Hoogheemraad. Ik heb verder geen nieuws te melden.

De voorzitter: Dank u wel. Nog meer opmerkingen? Nee, dank u wel. Dan wil ik dit onderwerp afsluiten als hamerstuk kan het stuk naar de VV, maar wel met de afspraak dat wij volgend jaar toch weer opnieuw deze kostentoedelingsverordening gaan bekijken. Ik denk dat ik dat wel zo ... Mevrouw Dijkshoorn, ja?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik weet niet of het een hamerstuk kan worden, omdat er nog zienswijzen zijn en we weten natuurlijk niet wat de reactie daarop is.

De voorzitter: Daarvoor kijk ik even ...

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik weet niet wat de procedure is.

De voorzitter: Ja, dat weet ik ook niet. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Nou, de procedure is dat wij u voorafgaand laten weten, voorafgaand aan de behandeling in de VV, welke zienswijzen er ontvangen zijn en wat ons betreft, als dagelijks bestuur, uw reactie daarop zou moeten zijn. Want uiteindelijk bepaalt u de reactie op ... Stelt u de reactie op de zienswijze vast. Volgens mij is gisteren of eergisteren de termijn gesloten en ik denk dat wij niet zo gek veel tijd nodig hebben om op de zienswijzen te reageren. Volgens mij waren het allemaal dezelfde zienswijzen, dus dat wordt een korte reactie omdat de zienswijzen met name gingen over de uitkomst van de kostentoedelingsverordening en die uitkomst is inmiddels belangrijk gewijzigd doordat de begroting aangepast is en dat we in de reserves op uw verzoek het tarief van ongebouwd hebben gecorrigeerd en de zienswijzen die binnengekomen waren, die zagen in het algemeen op die situatie. Daar zullen we niet veel voor nodig hebben en ik denk ook niet dat die nog iets toevoegen dan wel afdoen aan de discussie hier, maar dat is mijn persoonlijke inschatting, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Dus dan kan ik wel concluderen dat het als hamerstuk naar de VV gaat, in afwachting dan nog van de zienswijzen, maar daar verwachten we dus geen echte aanpassingen voor.

4.B.02 Nota reserves en voorzieningen Delfland 2022

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan naar agendapunt 04.B.02 over de nota reserves en voorzieningen. De nota is dus herzien naar aanleiding ook weer van het advies van Deloitte met betrekking tot de totstandkoming van de tarieven en is dus eigenlijk een financieel administratieve scheiding van systemen, van het watersysteem en de zuivering. Het systeem van reserves en voorzieningen is geactualiseerd en bestaande reserves zijn herverdeeld. De herverdeling is uitgebreid onderbouwd in deze notitie en de vaststelling is nodig voor de begroting van 2022. Wil ik nu het woord geven aan de heer Ouwendijk. Wilt u nog wat aanvullingen doen?

De heer Ouwendijk: Ik had een opmerking gemaakt over een toevoeging met betrekking tot de nota reservevoorzieningen dat aan het besluit iets toegevoegd moest worden. Dat is als aangegeven in de bij dit besluit behorende bijdrage. Dus als u dat in het verslag op zouden nemen. Het verandert inhoudelijk niets aan het besluit dat voorligt en ook met dank aan de heer Fekkes.

De voorzitter: Ja, ik denk dat dat dan, als het goed is automatisch wordt opgenomen in het ... Door het verslag en opgenomen bij het besluit, de bijlagen.

De heer Ouwendijk: Inhoudelijk is er over het voorstel natuurlijk al het een en ander gezegd, het betreft een aanpassing om recht te doen aan het verhaal van de gescheiden systemen binnen Delfland. Ja, ik geef het maar gewoon in bespreking. Er zijn technische vragen geweest, die zijn beantwoord en wellicht dat er nu nog vragen resteren. Dus het woord is aan u, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Wil ik het woord geven, of ga ik kijken naar mijn rechterhand voor de eerste ronde van vragen. De heer Boot.

De heer Boot: Ja, voorzitter, dank u wel. Wij hebben eigenlijk maar een kleine vraag en dat is dat punt dat wanneer een ontwikkeling op bepaalde aspecten anders is dan geraamd, dan noemen we dat efficiëntie, een voordeel, en daar kunnen we dan mooie dingen mee doen. Dat kan dan in die reserves. Maar als je nou goed kijkt naar waar het dan om gaat, dan moet je wel heel erg soepel van geest zijn om dat allemaal efficiëntie te vinden. Het lijkt eigenlijk meer dat het gewoon autonome ontwikkelingen zijn die ons gunstig kunnen overkomen. Mijn vraag is, zou het nou heel erg zijn als wij dat gewoon autonome ontwikkelingen zouden noemen of zouden we, als we die naam veranderen, juist die speelruimte opgeven? Ja, dan snap ik dat we maar een beetje listig moeten zijn. Dat was mijn enige vraag.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Boot. De heer Van Kretschmar.

De heer Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben eigenlijk maar een vraag en dat is een vraag die we ook in de technische vragen al gesteld hebben. Maar om kort te gaan, waar het op neerkomt, is dat we, als we het hebben over bestemmingsreserves voor tariefegalisatie, en dat staat op bladzijde 10 van de nota, dan worden daar, afgezien van dat dat natuurlijk ook weer zowel voor het systeem als voor de zuivering geldt, maar dan zijn er eigenlijk drie typen van reserves. Dat is een kostenegalisatie reserve, nou, dat is duidelijk, want dat gaat over kosten die je in het ene jaar niet hebt gedaan en die schuif je door naar het andere jaar. Maar er zijn er twee, en die kunnen worden ingezet voor het tarief en daar zit de spraakverwarring. We hebben de tariefdempingsreserve, dat is die we nu ook inzetten en die komt voort uit wat we vroeger egalisatiereserve noemden. Ja, u moet even goed luisteren, want het wordt erg ingewikkeld. Dus dat is helder. Maar dan introduceren we ook de tariefegalisatiereserve. Ja, het woord lijkt bijna hetzelfde, maar het is net iets anders en als je in de beschrijving kijkt, dan gaat het daarom en dat onderscheidt zich ook van de dempingsreserve, dan gaat het om een opslag op het belastingtarief dus dat doe je vooraf om daarmee, laten we zeggen, extra belasting binnen te halen om het later voor de demping te gebruiken. Nou, kunt u het nog volgen? Dat, die vraag is gesteld en daar is dus ook het foute antwoord op gegeven, want het antwoord gaat namelijk over de dempingsreserve en dit is wel degelijk een nieuw in te voeren reserve, die stond niet in de nota van 2016, daar is het antwoord op dat dat wel zo is, maar dat is dus niet zo. Er is ook gevraagd naar de wettelijke grondslag en er is ook gevraagd van waarom gaan we die reserve opvoeren, want we houden hem, laten we zeggen, niet actief. Hij staat wel in het overzicht ook van de toelichtende notitie. Dus kortom, hier is verduidelijking nodig. Gaan we hier wat mee doen? Zo niet, is het dan noodzakelijk om nog op te nemen? Want ik neem aan dat dit overzicht uiteindelijk ook in de jaarcijfers terugkomt, dat we dus ook die reserves kunnen zien en de ontwikkeling daarin. Dus dat is echt verwarrend en daar is niet goed over nagedacht.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Het is goed om de reserves ook allemaal weer even tegen het licht te houden, wat we daarmee doen. Het is goed lezen, het is goed begrijpend lezen ook wat er staat en als aansluiting dan ook bij de heer Van Kretschmar wat er staat dan over wat we voor gebruiken. We hadden altijd een reserve niet vrij besteedbaar vermogen en die hadden bewust voor de aflossing, maar als ik het dus

goed begrijp, gaat daar een gedeelte, is daar dus eigenlijk uit omdat het dus door de gesloten systemen gewijzigd is. Ja, volgend jaar gaan we aan de slag met, neem ik aan ook, wat we gaan aflossen in het jaar daarop 2023. Dus dan zien wij graag ook hoe de reserves dan zich verhouden en wat we daarvoor nodig hebben en hoe we dat overzicht hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Na de eerste keer lezen, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Na de eerste keer lezen had ik niet direct een vraag in voorbereiding, maar ik ben wel benieuwd naar het antwoord van de vraag van de heer Van Kretschmar.

De voorzitter: Ja, dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik heb geen andere nieuwe vragen, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Wij vonden het een glashelder stuk en hebben ook geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u, mevrouw de voorzitter. Ik heb ook geen nieuwe vragen maar ik ben wel benieuwd naar het antwoord op de vragen van de heer Van Kretschmar.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Dank, we vinden het ook een logisch stuk met betere kopjes en ook die schema's waren super verhelderend, dus dank daarvoor. Ik dacht alleen nog, een aantal van die reserves die we nu hebben, bijvoorbeeld voor de frictiekosten, die gaan over naar, ik geloof die egaliseringsreserve, als ik dat nu goed zeg. Dat is belangrijk. Maar ik dacht van, zijn er nog meer potjes in de toekomst die we daaronder zouden kunnen gaan laten vallen voor incidentele kosten of, en zo iets dacht ik wel uit de bijlage te halen, is dat pas mogelijk om over twee jaar te zien hoe het loopt. Dus de vraag van, kunnen we op basis van het verleden kijken of er nog meer taakgebonden potjes mogelijk zijn of is dat pas over twee jaar te zien? Dat was nog mijn aanvullende vraag los van die dingen die ik al in de vorige heb gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook de organisatie en de portefeuillehouder bedankt voor dit heldere stuk. We hebben daar op zich niet heel grote bezwaren tegen, we vinden het een goed stuk. Ook vooral dank dat er duidelijke keuzes zijn gemaakt en duidelijke uitgangspunten zijn opgenomen. Ik heb eigenlijk één vraag nog, dat is in aanvulling op de vraag die mevrouw Dijkshoorn heeft gesteld. Dat gaat inderdaad over het aflossen. Begrijp ik nu goed dat het aflossen, want ik begreep dat in 2023 bijvoorbeeld een grote lening afgelost kan worden, dat dat dan uit de reserve kapitaallasten wordt gefinancierd? Want waar komt dat geld vandaan of moeten we dan toch rekening houden dat we opnieuw weer een lening aangaan? Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Jansen. De heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. Ja, deze nota volgt uit de strakke toepassing van de gesloten systemen en hij geeft heel helder aan welke reserves en voorzieningen voor welk doel worden ingesteld en welke grenzen daaraan zitten. Dus voor ons is het stuk helemaal duidelijk en dank aan de organisatie. Ik denk dat het helpt om dat zo scherp neer te zetten voor de toekomst.

De voorzitter: Dank u wel. Wilde ik het woord geven aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zit nog even te kijken of ik een soort van algemene lijn in het antwoord kan doen, maar ik denk dat ik ze maar even na moet lopen. Ja, de vraag van de heer Boot, ik heb de wettekst niet voor mijn neus liggen, maar ik meen zelfs dat er in de wet een ander woord gebruikt wordt, dat daar ook niet over efficiëntie gesproken wordt, maar dat wij dat zelf in het woordgebruik die termen naar onder gebracht hebben. Dus ik moet nog eens goed kijken, ik kan er nu nog geen antwoord op geven, of en in hoeverre je dat met een ander woord aan zou kunnen duiden en of dat dan consequenties zou hebben. Maar ik hecht er zelf wel aan, en ik begrijp eigenlijk uit uw vraagstelling dat dat bij u ook wel leeft, om dat zo ruim als mogelijk te kunnen interpreteren zodat we ons voor de toekomst niet vastleggen. Dat antwoord, dat precieze antwoord of dat mogelijk is om dat anders te formuleren, dat blijf ik even schuldig. Ja, de heer Lont had het over of er nog potjes mogelijk zijn, mevrouw de voorzitter. Nou, dat is natuurlijk altijd wel mogelijk alleen voordat wij hier binnenkwamen, althans, voordat ik hier binnenkwam, is er een opschoonactie geweest om zoveel mogelijk reserve en voorzieningen door te strepen en dat onder algemene voorzieningen en algemene reserves onder te brengen. Dus het antwoord is ja, het is wel mogelijk, maar het is niet gewenst. Dan de vraag van mevrouw Dijkshoorn, die houdt ook een beetje verband met die vraag, want die ging over die reserve niet vrij besteedbaar vermogen, die houdt ook verband met de vraag die de heer Jansen stelde, en waar wordt dan de aflossing uit betaald? Ik ga proberen om dat antwoord even neer te zetten. Er zijn twee verschillende zaken aan de hand. Er zijn kosten, geen uitgaven en er zijn opbrengsten, geen inkomsten. En wat bedoel ik daarmee? Op het moment dat wij afschrijving, kapitaallasten boeken, dus rente en afschrijving, dan boeken we die afschrijvingskosten maar die geven we niet uit. Daarnaast hebben we het zogenaamde, ik noem het maar even, het financiële systeem. Dat is daar waar ons geld binnenkomt en waar ons geld uitgaat. Daar ontstaat een surplus. Op het moment dat je een ongelijkheid tussen wat er aan resultaat staat en wat er feitelijk in middelen aanwezig is. Het verschil daartussen, dat is, en dan hoop ik maar dat ik het zo niet al te plastisch gemaakt heb, maar dat het enigszins duidelijk wordt, maar het verschil daartussen is de ruimte die je ter beschikking hebt om je aflossingen te doen. Op het moment dat je natuurlijk meer overschotten hebt, dan heb je ook meer ruimte om af te lossen en die overschotten boekhoudkundig verwerken. Dat resultaat dus, dat leidt tot hogere reserves. Dus vandaar dat dat wellicht in de toekomst, in het verleden in de reserve vrij besteedbaar vermogen is gegaan en dat dat in de korte weg aangeduid werd als van, dat is om onze schuld af te lossen. Dat is niet helemaal onjuist, maar het klopt ook niet precies. Dus ik hoop dat u met dat antwoord verder kan. Dan de vraag van de heer Van Kretschmar, ik heb die vraag niet goed opgeschreven, maar misschien kunt u nog in één zin even aangeven om welke woorden het precies gaat.

De heer Van Kretschmar: Als het erom gaat de bestemmingsreserves voor tariefegalisatie, dan zijn er twee mogelijkheden. Dat is de tariefdepingsreserve, daar doen we nu een beroep op, en in de nota staat ook de tariefegalisatie reserve. Het gaat met name om die laatste. Die laatste is, zoals ik het kan zien, nieuw. Dat is wel een wettelijke mogelijkheid, maar daar staat ook in het stuk dat Delfland daar vooralsnog geen gebruik van zal maken. Dus a, zou ik dat graag dan terugzien in het antwoord op de technische vraag, dus daar moet opnieuw naar worden gekeken en ik zou ook willen meegeven om, laten we zeggen, reserves die we op dit moment, waar we geen gebruik van maken, als dat het besluit is om die niet op te nemen in de financiële stukken, want dan gaan we voor eens laten zien waar niks in zit, waar we niks mee doen en dat is in lijn met

de opschoningsactie van de rekeningcommissie van een paar jaar geleden, althans, het advies van de rekeningcommissie om niet allerlei potjes op de balans te houden waar we toch geen gebruik van maken. Dus dat is meer een aanbeveling en het andere is, kijk nog even naar dat antwoord op die technische vraag, want daar worden dingen door elkaar gehaald.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Want dan hoeft het nu niet beantwoord te worden, dat is eigenlijk wat u ook zou voorstellen.

De voorzitter: Kan ook als schriftelijke beantwoording.

De heer Ouwendijk: Ik wil in eerste instantie wel even reageren. In algemene zin, en ik gaf dat net ook al als antwoord op de vraag van de heer Lont. Geen extra potjes, dat is een beetje de hoofdregel en ik ben daar zelf ook een groot voorstander van, want dat maakt de zaak alleen maar duidelijker. Dingen die je niet gebruikt moet je niet doen. Maar dat geldt, wat mij betreft vooral in de sfeer van de voorzieningen en bij reserves moet je daar natuurlijk iets anders tegenaan kijken, want reserves leg je juist aan voor die zaken waarvan je niet weet wanneer ze voor gaan komen. Dus daar is een reserve wel voor bedoeld. We zullen even kijken wat dan preciezer en wat dan de kans is dat die reserve aangesproken zou kunnen worden, wat dat is. Dus dat beschouw ik dan in eerste instantie niet als een politieke vraag maar ook als een technische vraag en dat geldt ook voor de eerste vraag die u nu stelde. Dus ik zeg vanaf hier even toe dat het allebei als technische vraag beantwoord wordt.

De heer Van Kretschmar: Ja, misschien toch even op reageren. In de nota staat nu onderaan bladzijde 13, beleidsuitgangspunt 4, vooralsnog wordt geen gebruik gemaakt van de reserve tariefegalisatie. Derhalve vinden geen stortingen en onttrekkingen plaats. Toekomstig beleid kan hier verandering in aanbrengen. Dus wat mij betreft is, als dit nu het beleidsuitgangspunt is, dan horen deze reserves niet in de financiële stukken, tenzij we hier een ander besluit over nemen.

De heer Ouwendijk: Ja, ik heb u gehoord. Ik kom nog met een technisch inhoudelijk antwoord daarop terug.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Ik kijk nog even rond voor een tweede termijn. Wie mag ik het woord geven voor een tweede termijn? De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, als ik uw antwoord goed heb begrepen dan zegt u, nou goed, over die aflossingen. Dat doe je eigenlijk op de lopende rekening en dat zou je dan eventueel kunnen herfinancieren, maar het heeft in principe niet direct iets te maken met de reserves. Klopt dat?

De heer Ouwendijk: Alles heeft natuurlijk met alles te maken. Om aflossingscapaciteit te creëren moet je natuurlijk wel afschrijven en dat geld moet je ook reserveren. Dat was het eerste stuk van de opmerking. Tweede is dat als er een reserve staat, een reserve is niet, is in principe geen geld op een rekening, maar een reserve is een stuk eigen vermogen waarmee je activa op je balans hebt gefinancierd. Dus in die zin, je hoeft het niet, je kunt wel een reserve op de balans hebben staan, maar die hoeft je niet in contanten te hebben. Dat kan ook het gebouw zijn waar je in zit of dat kan van alles zijn. Die reserve die staat ook aan de schuldenkant van de balans. Dat is een manier waarop je bezittingen gefinancierd zijn. Ja, meer kan ik er niet van maken.

De heer Jansen: Helder, duidelijk, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer mensen die gebruik willen maken van de tweede termijn? De heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Ja. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik wou eigenlijk even het punt maken dat ik het eigenlijk wel heel verhelderend vind dat er ook iets wordt geroepen over de tariefegalisatie reserve zuiveringsbeheer en watersysteembeheer. We hebben ooit in het verleden recente aanpassingen van het reserves en voorzieningen gezegd van, dat gaan we niet meer vullen, we gaan het niet meer actief gebruiken en door het hier zo te benoemen, wordt het even in ieder geval goed zichtbaar gemaakt dat we dat besluit nu in het verleden hebben genomen en nog steeds continueren. Op het moment dat we weer de hele ronde opnieuw gaan opstarten voor volgend jaar, weten we in ieder geval, als bestuurscommissieleden, dat dat ook weer een knop is waar je vanaf volgend jaar, als je die keuze wil maken, ook weer aan kan draaien. Dus ik vind het wel verhelderend dat het nu wel in de nota staat beschreven. Dus dat punt wilde ik even aangeven.

De voorzitter: Ja, dank u wel, de heer Van Kasteren. Ik zie de heer Lont.

De heer Lont: Ik dacht, ik ga misschien iets stellen met het gevaar dat het een domme vraag is, maar die tariefegalisatiereserve, die zou dus eigenlijk dezelfde functie hebben als de algemene reserve? Maar we gaan hem dus over deze periode niet gebruiken? Of sla ik dan de plank helemaal mis?

De voorzitter: Ik zie de heer Van Kretschmar nee knikken.

De heer Van Kretschmar: Nou ja, het is inderdaad heel erg verwarrend, ik wil het best individueel uitleggen want ik heb het idee dat ik het wel begrijp. Maar het wezenlijke onderscheid is dat die dempingsreserve voor tarieven, die is er wel, dus daar is totaal geen misverstand over, alleen deze methode, dat is een opslag aan de voorkant. Dus dat is niet het putten uit potjes die je al hebt, maar dat is het verhogen van je belasting om daarmee uiteindelijk dat ook daarvoor te gebruiken. Dus dat zijn twee verschillende systemen met helaas bijna dezelfde benaming. Dat maakt het gewoon verwarrend. Maar op zich staat het goed in de nota, dus als iemand die het echt interesseert, lees die nota goed door en dan begrijp je het.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Kretschmar, voor deze heldere toelichting. Ik kijk nog even rond, verder zijn er geen vragen? De heer Ouwendijk, wilt u nog iets toevoegen?

De heer Ouwendijk: Nee, geen andere opmerkingen meer, mevrouw de voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dan wil ik concluderen dat dit stuk ook als hamerstuk door gaat naar de Of deze nota door gaat naar de VV van 18 november. Ik zit even een beetje in dubio. Heeft er iemand behoefte aan een heel korte pauze? Of zullen we nog eerst even de drie verordeningen doen? Ja? Oké.

04.B.03 Verordening zuiveringsheffing Delfland 2022 en Verordening verontreinigingsheffing Delfland 2022

De voorzitter: Gaan we door naar de verordening zuiveringsheffing en de verordening verontreinigingsheffing. Dus voor het opleggen van de waterschapbelastingen in 2022 zijn door de VV vastgestelde verordeningen nodig. De tarieven in de voorliggende verordeningen zijn in overeenstemming met die kostentoedelingsverordening 2022 en vloeien voort uit de begroting van 2022 en de nota reserves en voorzieningen. Het is eigenlijk een technische uitwerking. Ik wil voor de eerste termijn, laat ik misschien aan de overkant beginnen. Wie van Water Natuurlijk wil het woord hebben? Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Water Natuurlijk heeft hier geen opmerkingen bij.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw. Dan ga ik door naar de heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik ook niet. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Geen opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn ook niet. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, ik kan me geheel vinden in het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Wil de heer Boot of de heer Hombergen? Wilt u het woord? Nee? Dank u wel. De heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: De VVD is helemaal akkoord met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik heb één opmerking, namelijk dat in het voorstel staat ook een bijlage, terwijl dat ook apart is opgegeven. Dus misschien is het handig om ...

De voorzitter: Dat dat ook weer gekoppeld wordt aan het besluit.

De heer Jansen: Dat we alleen het voorstel behandelen. Maar verder geen opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Geen opmerkingen, alleen een paar kleine redactionele dingetjes. Die zal ik wel mailen.

De voorzitter: Ja, dank u wel. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Een paar juridisch technische opmerkingen die ik al aan de heer Ouwendijk heb doorgegeven.

De voorzitter: Ja, dank u wel.

De heer Fekkes: Die inhoudelijk geen veranderingen aanbrengen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Fekkes, dat u dat ook heeft gedaan. Wil ik het woord geven aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik had bij de introductie even aan kunnen geven de opmerking van de heer Fekkes ging namelijk over de ondertekening. Voor de ondertekening moeten we helemaal onderaan de verordening kijken. Dank voor de opmerking daarover. Verder heb ik geen opmerkingen, mevrouw de voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kan ik concluderen dat deze twee verordeningen door kunnen gaan als hamerstuk naar de VV van 18 november.

De heer Hombergen: Mevrouw de voorzitter?

De voorzitter: Ja. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Misschien heel erg procedureel, maar deze twee stukken zijn natuurlijk afhankelijk van de kostentoedelingsverordening en mocht daar nog iets over gezegd worden, dan zal deze ook geagendeerd moeten worden. Maar dat is heel formeel zo.

De voorzitter: Ja, nee maar dat had ik ook gezegd, dat dat verbonden was aan die kostentoedelingsverordening, dus dat is zeker het geval. Dank u wel.

04.B.04 Verordening Watersysteemheffing Delfland 2022

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende onderwerp of de volgende verordening watersysteemheffing Delfland. Nou, dat is eigenlijk hetzelfde verhaal als bij die andere verordeningen. De tarieven die voor die watersysteemheffing worden gehanteerd, zijn gebaseerd op de begroting 2022 en het verdere verhaal van zojuist geldt hiervoor ook. Ik wil de heer Ouwendijk, deze keer ga ik u niet overslaan, nog het woord geven voor eventueel een nadere toelichting. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb hier geen nadere toelichting op te geven. Het voorstel spreekt voor zich.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik toch even de zaal inkijken voor mochten er nog opmerkingen zijn. Wilt u uw hand even opsteken? Ik zie verder geen op... Ja, dat is voor mij makkelijk. Dan kan ik het hierbij afsluiten, dan gaat dit stuk ook door als hamerstuk naar de VV van 18 november. Dan wilde ik nu een ... Dan zijn we nu eigenlijk afgerond met de besprekingsstukken. Gaan we weer door naar de hamerstukken maar ik wil een pauze inlassen, even van ... Het is nu bij mij, wat is het, acht minuten voor elf. Zou het lukken als wij om elf uur ongeveer weer beginnen met de voortzetting? Dan gaan wij door met de ingekomen stukken. Dank u wel.

Pauze

De voorzitter: Ja, ik zag u op uw horloge kijken. Maar iedereen is nog even met elkaar informeel aan het ... Nou, ben ik zelf helemaal niet zo. Ik mis mijn hamer, he? Dat is het. Of een belletje. Dames en heren, ik wil graag de vergadering heropenen. Kan iedereen weer gaan zitten?

5 Ingekomen stukken

De voorzitter: Dan zijn wij nu beland bij de ingekomen stukken. Er zijn een aantal ingekomen stukken op de agenda gezet, waaronder zienswijze regionaal waterprogramma en die zijn geplaatst op verzoek van de PvdA en de AWP en de heer Jansen wilde daar ook nog wat over zeggen. Zal ik eerst het woord geven aan de heer Hombergen?

De heer Hombergen: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Inderdaad binnengekomen stuk van Delfland zelf aan de provincie Zuid-Holland over het regionaal waterprogramma. Daarin wordt heel erg in onze eigen reactie de nadruk gelegd op de afhankelijkheden, de onderlinge afhankelijkheden en de samenwerking met de

provincie Zuid-Holland en wat ons betreft zijn er een paar punten die dan heel erg van belang zijn. Dat gaat natuurlijk ook over de impact die de klimaatveranderingen die aangekondigd zijn via de KNMI vooruitzichten en het IPCC, dat die goed verkend worden en dat daarop gereageerd wordt, maar het gaat over de samenwerking in de milieudiensten. Wat betreft de vervuiling zit het waterschap een beetje aan het eind van het hele traject en als milieudiensten hun werk onvoldoende doen of onvoldoende kunnen doen, dan zit de verontreiniging, die komt uiteindelijk heel vaak in ons water terecht. Goed nieuws en slecht nieuws: de meeste verontreiniging van Delfland komt uit Delfland zelf. Daar kunnen we de Duitsers, de Belgen of onze buurwaterschappen niet veel de schuld van geven. Mijn vraag is nu, u roept op aan de provincie voor de samenwerking, maar heeft u daar ook concreet zorgen over, of welke aandachtspunten ziet u daarbij? Dan denk ik zelf met name aan de ruimtelijke ordening punt en ook de milieudiensten, maar wellicht heeft u nog meer punten die daarbij hoog op de agenda horen te staan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hombergen. Mag ik de heer Van Kasteren het woord geven voor de vraag?

De heer Van Kasteren: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb van mijn collega geen vraag doorgekregen maar we hebben afgesproken dat we vooral even kijken wat mijn collega van de PvdA aan vragen heeft en ik heb daar verder geen aanvullende vragen op.

De voorzitter: Ja, dat is helemaal prima, natuurlijk. De heer Van Maaswinkel.

De heer Van Maaswinkel: Ja, dank u, voorzitter. Als CDA zijn we het helemaal eens met de brief die u naar Delfland, naar provincie Zuid-Holland heeft gestuurd en we zijn het ook eens met de opmerkingen over waterkwaliteit en terugdringing van nitraat, fosfaat en gewasbeschermingsmiddelen als grootste opgave. Maar wat ons opvalt, u schrijft voor de gemeente dat het lastig is om waterkwaliteitsmaatregelen te nemen. Nu vragen wij ons af of het niet meer een gezamenlijk onderling verband door het Delfland, gemeente en provincie aan de oplossing moeten worden gewerkt, een soort taskforce, gezamenlijk. Want de problemen, denken wij, als je denkt aan het oppervlaktewater in Delfland wordt vooral veroorzaakt door een onderlaag van 10% van de bedrijven. Dat zijn de bedrijven die niet modern zijn, die vaak tijdelijk worden verhuurd en meer zicht op dergelijke bedrijven samen met de gemeente, zou misschien een stap voorwaarts kunnen betekenen. Om de heel eenvoudige reden, het zijn de bedrijven die het niet zo nauw nemen met milieu en vaak op andere vlakken tekort schieten. Dat is ons idee.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik voor de beantwoording kijken naar de heer Daverveldt?

De heer Daverveldt: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zal beginnen met de opmerking of de vragen die gesteld zijn door de PvdA. Toen wij het regionaal waterprogramma zagen, zijn wij in grote lijnen eigenlijk best tevreden met alle punten die daar in staan. Er is heel goede samenwerking over geweest. We hebben zelfs ook even geaarzeld of het überhaupt nog nodig was om een zienswijze in te dienen. Uiteindelijk hebben we er toch voor gekozen om dat wel te doen, omdat wij het belangrijk vinden dat zeker gelet op klimaatadaptatie, we eigenlijk elke mogelijkheid willen aangrijpen om nog eens een keer te onderstrepen het belang dat de waterschappen actief betrokken worden bij plannen rond de ruimtelijke ordening. We weten allemaal dat voor de inrichting van de ruimtelijke ordening zijn wij niet het bevoegd gezag, maar wij willen er wel nadrukkelijk op wijzen dat het belang is dat aan de voorkant van processen rond ruimtelijke ordening, de waterschappen actief uitgenodigd worden om ook daar hun visie op te geven en in die zin hebben wij dit ook weer opgenomen in deze zienswijze ten aanzien van specifieke knelpunten. Laat ik het zo zeggen, er zijn discussies met de provincie over bijvoorbeeld onze ontwerp waterschapsverordening waar wij bijvoorbeeld graag zouden willen zien dat we de mogelijkheid hebben om rioolpersleidingen beter te beschermen. Nou, dat

is een voorbeeld van een knelpunt waar gewoon actief overleg over is met de provincie. Maar de opmerking die we hier gemaakt hebben, is niet zozeer om specifieke knelpunten te benoemen als wel meer een wat algemenere opmerking van het belang dat die samenwerking juist op het gebied van de ruimtelijke ordening erg belangrijk is en eigenlijk om een andere aanpak vraagt dan in het verleden gebruikelijk was. Samenwerking met de milieudiensten, wij hebben ook, zoals u gezien heeft in onze zienswijze aandacht gevraagd voor waterkwaliteit. We weten allemaal hoe groot de opgave is in het kader van de KRW en wij maken daar dus afspraken over met individuele gemeentes, ook via de bestuurlijke watertafel. Maar wij dachten ook dat het weer een goede gelegenheid was om nog eens een keer erop te wijzen dat ook de provincie richting de gemeentes een belangrijke rol ook daarin kan spelen. Ten aanzien van de vraag van de heer Maaswinkel over een taskforce. Laat ik het zo zeggen, wij werken, denk ik, erg goed samen met de glastuinbouwsector. Wat we over het algemeen zien, dat is dat het aantal lozingen waarvan je eigenlijk zegt, er is van kwade wil sprake, dat is behoorlijk teruggelopen. Als wij nu lozingen zien, dan zijn het vaak zaken waar zeg maar de betrokken ondernemer heel erg wil meewerken om daar een einde aan te brengen. Het zal best zo kunnen zijn dat er nog steeds ergens onzichtbaar nog enkele kwaadwillenden zijn. Nou, daar moeten we hard op blijven inzetten om, als dat boven tafel komt ... En daar schromen we volgens mij ook niet voor terug, om dan inderdaad gewoon de wettelijke sanctiemiddelen die we hebben, om die dan ook op te leggen. Daar wilde ik het even bij houden.

De voorzitter: Dank u wel. Is dat voldoende? De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Als ik een concluderende opmerking mag maken. Bedankt voor het antwoord. En ik hoop dat we inderdaad ook operationeel gezien, mede in gedachte wat de heer Maaswinkel heeft aangeduid van 10% bedrijven die wellicht de kwaaddoeners zijn, dat we daar samen inderdaad ook goed actie op kunnen ondernemen en wij gaan dat kritisch volgen.

De voorzitter: Ja, dank u wel, de heer Hombergen.

05.01 Zienswijze Regionaal Waterprogramma

De voorzitter: Ga ik door naar het volgende onderwerp wat op de agenda is gezet, dat is het ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027, WBP 6 zoals we dat noemen. Er is een presentatie geweest door de organisatie. Ik hoop dat u daar aan heeft kunnen deelnemen. Er zijn vragen gesteld door de PvdA en AWP. Zal ik weer bij de heer Hombergen beginnen?

De heer Hombergen: Ik was eigenlijk wel benieuwd hoe de AWP ...

De voorzitter: Ik kan ook heel goed bij de heer Van Kasteren beginnen, om hem uit te dagen. Ja, de heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Dank u wel, mevrouw de voorzitter, ik neem de uitdaging aan. Het waterbeheersplan wordt nu ter inzage gelegd en Delfland stelt naar aanleiding van de ontvangen reacties heb ik begrepen een nota van beantwoording op. Het waterbeheersplan wordt met de nota van beantwoording nu aan de VV voorgelegd. De VV kan eigenlijk nu niet anders dan instemmen, want de ingediende zienswijzen zijn dan immers al afgehandeld. Dit geldt voor nagenoeg alle stukken die ter inzage gelegd worden en de vraag is, hoe kan dit proces anders ingericht worden zodat de bevoegdheden van de VV niet ingeperkt worden? En Ko, vanuit zijn thuisplek, die appt mij nog van hoe kunnen we dat zo inrichten dat de VV haar controlerende taak kan uitvoeren en dat die controle nog effect kan hebben? Dat is de vraag die ik wil voorleggen.

De voorzitter: Dat is een duidelijke vraag, dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik had toch een ander spoor, ik wilde eigenlijk een begeleidende opmerking maken bij dit waterbeheerprogramma. Natuurlijk is het weer een mijlpaal om het zesde waterbeheerprogramma nu zo op de agenda te krijgen. Een heel belangrijk stuk voor ons. Als ik kijk naar wat ik als een rode draad door het hele stuk heen zie, dan is het wel onze samenwerking of misschien nog wel beter nog wel de afhankelijkheid die we hebben met de andere overheden. Als we kijken naar waterveiligheid zijn het niet alleen nog maar onze dijken maar is het ook de meerlaagse veiligheid waarin ook ruimtelijke ordening en de samenwerking met de andere overheden van eminent belang is en ook steeds belangrijker zal gaan worden. Als we kijken naar de waterkwaliteit is het natuurlijk heel erg van belang, zoals we net al hebben gezegd, dat de samenwerking met de toezichthoudende organen en milieudiensten van heel erg groot belang is en dat we ook werkelijk een transitie krijgen naar een veel schonere landbouw en ook veel minder overstorten en dergelijke. Dat wil ik meenemen. Als we kijken naar waterkwantiteit is het natuurlijk onze afhankelijkheid van de ruimtelijke ordening om de toekomstige plensbuien goed in toom te houden en een goede waterberging te hebben. Daarvoor zijn we ook afhankelijk van andere overheden en bij waterketen hetzelfde, al is het maar om te zorgen dat het water onze effluent ook weer een gunstige en een goede bestemming zal gaan krijgen. Met andere woorden, dit waterbeheerprogramma heeft heel grote taken of doelstellingen voor Delfland, maar meer dan ooit kunnen wij het niet alleen en zijn we afhankelijk van andere partijen. Dat wilde ik toch wel even heel erg duidelijk markeren, welke positie en welke uitdagingen wij in de toekomst zullen gaan hebben. Dat wil ik even als begeleidende opmerking aanduiden. Dank u.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Dat is ook een heel duidelijke vraag, welke positie Delfland heeft. Wil ik het woord aan de heer Daverveldt geven voor beantwoording.

De heer Daverveldt: Ja, dank u wel. Ik wil beginnen met de vraag van de heer Van Kasteren over de bevoegdheden van de VV. Vanzelfsprekend hechten we eraan dat de VV ten volle zijn controlerende bevoegdheden kan uitoefenen en daarom hebben wij vorig jaar ook, voordat we aan het waterbeheerprogramma begonnen, aan de VV voorgelegd het proces dat we zouden willen volgen. Daar is de VV toen ook mee akkoord gegaan en om dat dan even specifiek te maken, dat betekent dat wij gezegd hebben van, wij gaan een waterbeheerprogramma ontwikkelen. Dat doen we, we nemen de VV daarin mee via een informatieve VV, in eerste instantie, om op te halen van wat u zelf belangrijk vindt. Vervolgens hebben wij ruimte gecreëerd om ook voor anderen input te leveren. Ik zeg er direct bij, door de hele Covid problematiek hebben we dat iets anders moeten inrichten dan we aanvankelijk van plan waren. Vervolgens hebben we afgesproken dat op het moment dat er een concept of een ontwerp waterbeheer programma ligt, dat dat door D&H, die kunnen beslissen of dat vrijgegeven kan worden ter inzage. Dat punt hebben we nu gepasseerd, het ligt op dit moment ter inzage. We hebben in de tussentijd de afgelopen drie weken ook twee bijeenkomsten georganiseerd voor ingezetenen en andere belanghebbenden om input te geven. Op het moment dat de zienswijzen binnen zijn, zullen we, precies zoals u zei, zullen we daar naar kijken en zullen wij het waterbeheerprogramma naar de VV geleiden, samen met de zienswijzen en ook de reactie van D&H daarop. Dan zal het denk ik de eerste VV zijn, maart volgend jaar, waarop de VV dan tot besluitvorming kan overgaan. Die ruimte hebben we, want we zijn verplicht om het nieuwe waterbeheerprogramma vast te stellen uiterlijk per 1 april. Dan, de heer Hombergen, volgens mij stelt hij niet zozeer een vraag, het is meer een opmerking en dat kan ik van harte onderschrijven, dat we het zeker niet alleen kunnen. De problematiek op alle gebieden vraagt enorm goed samenspel, niet alleen binnen de organisatie, maar ook met alle andere overheden. Dat betekent dat we dus ook heel goed investeren om zaken die u noemde ook in fora als

bestuurlijke watertafels et cetera, of het bestuurlijke overleg wat wij met andere overheden hebben, dat we met de provincie hebben, om dat goed af te stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Daverveldt. Vindt u dat voldoende? Ja, ik werd erop geattendeerd door mijn secretaris dat ik u had overgeslagen. Mevrouw Jenniskens, u wilt ook heel graag nog even iets aanvullen.

Mevrouw Jenniskens: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het woord. Ik vind, of eigenlijk ik, Water Natuurlijk, we hebben het bekeken ondanks dat het nog natuurlijk niet op de agenda gaat en later in maart weer terugkomt. Ik heb een heel andersoortige opmerking. Het plan, zoals het is vormgegeven, ziet er eigenlijk heel mooi uit, vind ik. Maar als je nou kijkt wie er op dat plaatje staan, dan is het qua beeldvorming, straalt het echt niet uit dat Delfland een diverse organisatie is en dat water voor iedereen, of je nou man, vrouw, homo, wat ervoor, wit, zwart, geel, rood bent. Dat komt in de beeldvorming niet naar voren en dat vind ik toch jammer, want we hebben het over de toekomst. We moeten toch ook met onze beeldvorming, beeldvorming heeft heel veel invloed van wie zich ook geroepen voelt om hier uiteindelijk te gaan werken. Dus ik zou daar toch nog wel enige attentie voor willen vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenniskens. Ik geef de heer Daverveldt het woord.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mevrouw Jenniskens, voor het signaal. Goed dat u die opmerking maakt. Wij vinden inderdaad diversiteit en inclusiviteit heel erg belangrijk, dus we nemen uw opmerking mee om daar nog even naar te kijken.

De voorzitter: We kunnen misschien andere plaatjes doen, toch? Zijn er nog meer opmerkingen naar aanleiding van dit onderwerp, wat natuurlijk ook in een andere commissie aan de orde komt? Nee, dank u wel. Dan ga ik door naar de beantwoording van de technische vragen door de PvdA. Dus ik geef de heer Hombergen het woord, want ik weet niet waar u nog een vraag over heeft.

De heer Hombergen: Ja, dank u wel. De meeste fractievoorzitters hebben via hun e-mail een bericht gehad over een klacht, iemand die zei dat hij een klacht had voor de regionale belastinggroep. Bedankt voor de beantwoording van die vragen. Die beantwoording die is best wel goed, maar toch bekruipt ons een gevoel van hé, hebben wij niet langzamerhand een blinde vlek opgebouwd voor de manier waarop de belastinginning gebeurt? Komen de signalen over onhandig opereren van de regionale belastinggroep, of dingen die mensen werkelijk niet acceptabel vinden, komen die voldoen hier ter tafel? Die vraag, die stel ik mezelf ook met name omdat gebleken is in de toeslagenaffaire dat heel veel partijen een blinde vlek hadden voor datgene wat gaande was in het land. Voorzitter, ik wil niet ingaan op deze casus precies maar ik ben wel even gaan kijken naar de klachtenprocedure van de regionale belastinggroep en als je kijkt naar die klachtenprocedure, dan staan er een heleboel redenen waarom je geen klacht mag indienen. Stuk voor stuk zijn die best wel legitiem maar allemaal bij elkaar is het toch wel een heel groot veld waarover een klacht helemaal niet ontvankelijk wordt verklaard, terwijl er misschien toch wel goede redenen zijn. Eigenlijk zou ik willen, als VV lid, dat het handelen van de regionale belastinggroep ook kan worden getoetst, of dat er ook een klacht kan worden ingediend op bijvoorbeeld proportionaliteit, alsof je voor een rekening van een paar euro inderdaad een aanmaning moet krijgen van 50, 60 euro. Dat er ook moet worden gekeken naar algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dat was de kern van wat bij de toeslagen naar boven kwam. Ik zou ook willen dat, wat wij zelf in de presentatie van de regionale belastinggroep hebben gekregen over maatschappelijk verantwoord incasseren, dat dat een punt is. Die presentatie, dat die algemeen breed publiek toegankelijk is en dat mensen zich ook daarop mogen beroepen, dat ze zo werken. Eigenlijk zou ik dus willen dat die klachtenprocedure daarvoor wordt opengesteld, niet alleen voor de mensen zelf, dat ze daar een ankerpunt hebben, maar ook

voor ons om ons een goed beeld te blijven houden van het opereren in het werkelijke dagelijkse werkveld van de regionale belastinggroep, zodat wij daar geen blinde vlek voor ontwikkelen. Dus die drie punten, die wil ik toch graag eigenlijk bij u voorleggen. Ik denk dat het ons goed zou doen om klachten die daarop betrekking hebben, toch ontvankelijk te hebben, en ook het maatschappelijk verantwoord incasseren, dat ook publiekelijk de regionale belastinggroep daaraan gehouden kan worden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik de heer Ouwendijk hiervoor het woord geven of is dit de portefeuille van de heer Daverveldt?

De heer Ouwendijk: Collega Daverveldt was ooit begonnen met de klacht maar ik heb er geen moeite mee, als het inhoudelijk over de RBG gaat, om formuleren ...

De voorzitter: Het gaat om de regels redelijkheid en billijkheid, proportionaliteit.

De heer Ouwendijk: De RBG is een gemeenschappelijke regeling. Er zijn dus nog andere partijen bij betrokken los van het feit wat wij hier vinden of van toepassing vinden op de RBG of vinden dat de RBG wel of niet zou moeten doen of moeten nalaten, zullen we ook overeenstemming moeten bereiken met andere partners die aan tafel zitten. Dus die gemeenten en het waterschap Schieland Krimpenerwaard. Dat even over het formele traject. Inhoudelijk, hier in deze ruimte en met name op het moment dat de VV bij elkaar zit, is het dagelijks bestuur natuurlijk aan te spreken door de VV op de deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Die verloopt over de as van het dagelijks bestuur. Ik heb zelf als verantwoordelijk bestuurder bij, ik weet zeker dat ik bij de RBG geen blinde vlek heb, want er is geen sprake van jaren. Ik kom daar pas relatief korte tijd over de vloer en ik heb daar ook een goede indruk van en toen deze klachten, althans waar die dossier boven tafel kwam, je kunt niet alles over zo'n klacht delen, dat spreekt voor zich. Ik heb iets meer gezien dan in het antwoord naar boven is gekomen. Ik was daar zeer tevreden over. Dat wil ik nog wel even zeggen. Mijn indruk, nee, dat is te zwak. Ik ben er zeker van dat ze bij de RBG het MVI-traject, zoals dat aan ons gepresenteerd is een aantal maanden geleden, dat ze dat op zeer secure wijze nalopen. Dat ze zich zeer bewust zijn van de mensen die aan de andere kant van de balie staan, die aan de andere kant van de telefoon zitten, dat die veelal in een ondergeschikte positie verkeren. Daar is men zich zeer wel van bewust. De toeslagaffaire is natuurlijk vele malen in het DB maar ook in het AB aan de orde geweest. Niet alleen met betrekking tot de uitvoeringsaspecten die de rijksoverheid bij ons neergelegd heeft, maar ook ten aanzien van onze rol als incasseerder, doen wij dat nou wel zo goed? Maken wij die fouten dan niet? Nou, dan komt ongeveer het verhaal naar voren toe wat ik net neergelegd heb. Ik ben, toen in hier net binnenkwam, om maar even als voorbeeld te geven, ik heb het al eerder gezegd, ben ik naar de RBG gegaan, kunnen jullie mij vertellen hoe je werkt? Nou, toen kreeg ik natuurlijk een mooie presentatie. Ik zei, misschien is het wel een goed idee als ik gewoon even aan de telefoon ga zitten met een van de medewerkers. Nou, dat was geen enkel probleem en ik was al heel snel onder de indruk, ik heb daar een drie uur bij gezeten, hoe die gesprekken gevoerd werden. Je spreekt, kijk, je moet een aantal dingen borgen en een aantal zaken die gaan op basis gewoon van vertrouwen. Dat vertrouwen dat moet soms niet te groot zijn en zeker niet als controle mogelijk is. Dus ik hoor die opmerking over die klachtenprocedure maar ik kan daar inhoudelijk gewoon weinig over zeggen. Wat ik wel wil doen is die opmerkingen zoals die nu gemaakt zijn, meenemen naar in eerste instantie het DB van de RBG en bij de collega's eens vragen hoe zij daartegen aankijken. Als een soort van eerste schot voor de boeg. Zitten daar dan grote verschillen in, dan hebben we een ander traject te lopen als dat iedereen zegt van, wij voelen dat ook wel zo. De tweede opmerking die ik in dat verband wil maken is van, we moeten natuurlijk ook wel kijken wat er nou in zekere zin juridisch mogelijk is. Want dat is natuurlijk ook wel van belang. Kun je zo'n procedure oprekken, zo noem ik het dan maar even, op de manier zoals de heer Hombergen net zei. Dus ik

begrijp de zorg, het is heel makkelijk van mijn kant om te zeggen wat ik net gezegd heb en ik realiseer me tegelijkertijd dat er elders in het land met hetzelfde gemak ook ongelukken gebeuren. Dus op het moment dat we dat zoveel mogelijk uit kunnen sluiten en onze klachtenprocedure daar nog meer aan bij zou dragen, of een uitbreiding van de klachtenprocedure, dan moeten we dat zeker overwegen. Dus met de opmerkingen die ik daarbij gemaakt heb, zou ik het op die manier aan willen vatten.

De heer Hombergen: Als ik daarop mag inhaken? Ik hoor u, nou, ik zie het dan in ieder geval als een toezegging dat u het naar dagelijks bestuur van de regionale belastinggroep overbrengt. Daar hoor ik graag over terug. Om het heel concreet te maken, we hebben een heel goede voorlichting gehad of afstemming gehad over het maatschappelijk verantwoord incasseren, wat de regionale belastinggroep doet. Daar was ik van onder de indruk, ook met de integriteit waarmee dat werd gebracht. Maar op de site van de regionale belastinggroep staat niets over maatschappelijk verantwoord incasseren. Dus wij weten het, maar verder niemand en kennelijk kan er zich ook niemand over beroepen. Dus het zou me plezieren, het zou goed zijn, als u dan in het bestuur van de regionale belastinggroep ook zegt van, nou, laten we dat dan publiceren, dat wij dat doen, en laat mensen daar ook dan aan refereren, dat ze zich er ook op kunnen beroepen.

De heer Ouwendijk: Mevrouw de voorzitter, als ik even mag reageren, want nu begrijp ik denk ik nog beter waar de heer Hombergen naartoe wil. Het project maatschappelijk verantwoord investeren, zoals u dat noemt ... Incasseren, sorry. Nou, goed incasseren is ook investeren in de maatschappij, dus wat dat betreft is er niet zoveel verkeerd aan. Wij zijn daarmee gestart in het najaar van 2019. Dat is een pilotproject waarin we met 10% van het bestand aan de slag gegaan zijn, althans, met het bestand waarvan de RBG dacht dat ze voor zo'n benadering in aanmerking zouden komen, omdat daar ook natuurlijk forse kosten mee gemoeid waren en uiteindelijk is na de afronding van die pilot besloten om dat dan voor de hele groep uit te gaan proberen en daarna terug te rapporteren aan het bestuur. Maar een van de kernpunten van dit traject is het persoonlijke contact. Dus fysiek bij de mensen aan de deur en nou ja, dat is gewoon vanaf maart 2020 tot in het najaar van 2020 en nog een poosje daarna, is dat heel ingewikkeld geweest om dat door medewerkers in opdracht te laten doen. Dus dat project heeft vertraging opgelopen en op het moment dat die volledige rapportage beschikbaar is, dan komt ook de vraag op tafel liggen van, gaan we dat nu ook, hoe gaan we dat nu aan de buitenwereld laten zien, dat wij dat op deze manier doen en dat dit onze standaard werkwijze is voor dat soort inwoners van Delfland. Dus ik denk dat daar even het verschil in zit. Dus het is niet zo dat dat niet op de website mag komen of zo, maar dat dat pas aan de orde is op het moment dat de zaak volledig afgerond is. Maar ook daar zal ik dan nog nader op terugkomen.

De heer Hombergen: Als ik daar op mag inhaken. Ik snap dat je misschien niet het volledige MVI dan ook kunt beroepen, maar de uitgangspunten die daar achter zitten, de waardes die je daarbij hanteert, ik denk dat die wel ergens gepubliceerd mogen worden, want ik denk dat die wel gedeeld worden met ze allen. Maar ik hoor graag van u terug hoe de reactie is geweest in het bestuur.

De heer Fekkes: Mag ik hier een opmerking over maken?

De voorzitter: Ja, de heer Fekkes, gaat uw gang.

De heer Fekkes: Ik onderschrijf de angsten van collega Hombergen. We moeten vooral zien te voorkomen dat dingen misgaan. Ik weet inmiddels ook sinds jaar en dag hoe ze werken bij de RBG en daar heb ik alle vertrouwen in. Waar ik voor wil waarschuwen is dat een klachtencommissieprocedure door een juridische bezwaarschriftprocedure gaat lopen. Want dan komen we nergens uit. Die waarschuwing wil ik even meegeven.

De heer Jansen: Ja, voorzitter, ik wil ook nog even aanvullen. Ik ben het volledig eens met de heer Hombergen als het gaat om inderdaad, laten we alert zijn dat het hele traject goed verloopt. Het maatschappelijk verantwoord incasseren, daar ben ik ook volledig voorstander van. Ik wil alleen wel vanuit het CDA ervoor waken dat we dat niet als een soort van recht gaan beschouwen voor mensen. Het is het individuele geval, die individuele aanpak, dat onderschrijven we helemaal. Maar goed, ik wil er een beetje voor waken dat mensen niet zeggen, ja, maar goed, jullie hebben toch maatschappelijk verantwoord incasseren, dus ik hoef mijn rekeningen het komende halfjaar niet betalen want. Dus dat ... Ik proef daar toch wel een beetje een angst aan mijn zijde in ieder geval voor. Dus om het helemaal te publiceren, de waarden, prima om die te communiceren, maar de consequenties, dat is het individuele geval waar ...

De voorzitter: Dank u wel. Wil de heer Ouwendijk hier nog een op reageren?

De heer Ouwendijk: Ja, hier wil ik zeker nog wel even op reageren. Dank ook de heer Fekkes voor zijn opmerkingen. Een juridische bezwaarprocedure is natuurlijk de manier om met de RBG, met ons eigenlijk, want de RBG doet dat in zekere zin namens ons, in gesprek te komen over het feit dat je het niet eens bent met de aanslag die we u opgelegd hebben, en het is dan niet zo dat als dat uiteindelijk ertoe leidt dat je met de uitkomst daarvan ontevreden bent, dat je je dan nog een keer in de klachtenprocedure zou kunnen storten. Want dan zijn we inderdaad op de verkeerde weg. Dus dat ben ik met de heer Fekkes helemaal eens. En met betrekking tot het project maatschappelijk verantwoord incasseren, misschien nog een keer goed om dat aan te geven, het is met name de insteek in preventie van problematische schulden waarin dit een heel sterk traject is en waar ik persoonlijk ook heel erg van gecharmeerd ben, dat ze dat doorzetten. Het is zeker niet de bedoeling, even naar aanleiding van de opmerking van de heer Jansen, dat er een soort van zacht bedje gecreëerd wordt, dat iedereen die eigenlijk niet wil, dat die daar lekker in kan gaan liggen en dat het daar dan bij blijft. Nee, dat is zeker niet de bedoeling. Aan de andere kant, er zitten natuurlijk ook voor belastingplichtigen, komt daar een zeker beeld uit en wat mij betreft mogen ze dat kennen. Je kunt de uitgangspunten daarvan heel goed definiëren, kun je laten zien, zonder nou aan te geven wat je precies doet. Het zijn ingewikkelde trajecten, het heeft alles te maken met, u kent het verhaal inmiddels, met bescherming van persoonsgegevens, uitwisselen met andere instanties. Het is op zich razend ingewikkeld en ik zou zeker de RBG aan willen moedigen om toch vooral ermee door te gaan, met wat ze nu aan het doen zijn. Dus ik kom hier inhoudelijk nog even op terug, zoals door de heer Hombergen gevraagd is, waarde voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kan ik het onderwerp hiermee afsluiten? Voor dit moment, inderdaad, klopt. Wilde ik doorgaan naar de rondvraag.

De heer Daverveldt: Mevrouw de voorzitter, nog voordat u aan de rondvraag begint. Ik heb verzuimd een mededeling te doen.

De voorzitter: Oh.

De heer Daverveldt: Dus kan ik dat alsnog doen?

De voorzitter: Zeker. Gaat uw gang. De heer Daverveldt.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Dat heeft betrekking op een initiatiefvoorstel dat in de Provinciale Staten Zuid-Holland is aangenomen met het idee om het aantal geborgde zetels in de provincie bij de waterschappen terug te brengen van negen naar zeven. Ik, daar heeft u volgens mij allemaal al kennis van genomen, en ik wilde aan u zeggen hoe ik me voorstel dat we daarmee omgaan. Formeel is het zo dat GS, en die hebben dat

ook aangegeven, dat die overleg willen starten met de waterschappen om op te halen hoe zij daartegen aankijken. Dus ik verwacht, maar dat moet nog steeds gebeuren, dat er binnen afzienbare tijd een brief zou komen van de Gedeputeerde Staten om ons uit te nodigen daar onze zienswijze op te geven. Als die brief binnen is, dan stel ik voor dat wij binnen het D&H nadenken over wat zou de insteek moeten zijn en dat we die, voordat we die geven, dat we die delen met de VV zodat ook de VV de gelegenheid heeft om daar het zijne van te vinden. Ik realiseer me ook heel goed dat het onderwerp geborgde zetels en ook het terugbrengen dus van geborgde zetels, dat dit nou typisch een van die onderwerpen is, net zo goed als het eventuele afschaffen van geborgde zetels, waar de meningen binnen alle waterschapsbesturen enorm uiteen lopen. Dus ik denk, ik kan me zo voorstellen dat het heel lastig is om een unaniem oordeel te geven over zo'n initiatiefvoorstel, maar dat we, net zo goed als ook de waterschappen dat gedaan hebben bij het vaststellen van de reactie op het advies van de commissie Boelhouwer en daarna het advies over het advies van de Raad voor de leefomgeving, als ik me goed herinner. Dat je met een notitie komt waar je eigenlijk de voor- en nadelen van een voorgenomen besluit nog eens netjes uit de doeken doet, zodat alle VV-leden in ieder geval een gedeelte van hun argumenten voor of tegen in zo'n brief kunnen herkennen. Dus dat is mijn mededeling.

De voorzitter: Hartelijk dank, de heer Daverveldt. En wilt u ook dat we daar dan van kennisnemen in een commissie BFO daarover?

De heer Daverveldt: Ja, ik denk dat dat inderdaad de juiste weg om het in eerste instantie dan hier te bespreken.

De voorzitter: Ja, dank u wel.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Wilde ik overgaan naar de rondvraag waarvoor twee mensen zich in ieder geval hebben aangemeld. De heer Hombergen en de heer Lont. Zou ik de heer Hombergen eerst het woord geven?

De heer Hombergen: Dat mag. Mevrouw de voorzitter, afgelopen maand is de klimaatverandering behoorlijk in het nieuws geweest en deze week zal dat niet anders zijn. Er is een rapport geweest van de IPCC en wij als verenigde vergadering hebben daarop ook een motie aangenomen om daar echt proactief mee om te gaan. Nou is onlangs een nader bericht verschenen van het KNMI dat er inderdaad een grotere zeespiegelrijzing te verwachten is en dat is best wel verontrustend nieuws. KNMI heeft die publicatie gemaakt en vervolgens heeft de unie van waterschappen dat gebruikt om een zeer activerend nieuwsbericht rond te zenden waarin wordt gezegd van, nou, alle hens aan dek, we moeten hier flink en stevig mee aan de slag om ons land bewoonbaar te houden, voor langere termijn. Ik vermoed dat de unie van waterschappen ook heeft gevraagd aan alle andere waterschappen om daarop in te haken en ik heb ook sommige waterschappen daarin heel actief zien reageren, van nou, we moeten heel flink aan de slag, we moeten niet alleen onszelf, maar ook een heleboel andere partijen en daar ook in de pers zijn geweest. Dan vind ik het toch wel een beetje treurig dat in de nieuwsbrief van Delfland onder het kopje overig klimaatbericht 21 is verschenen met een bericht van ja, dat werkt toch wel heel erg door en we moeten daarvoor meer samenwerken met de andere partijen en we moeten daar goed contact over zoeken. Greta Thunberg zou heel goed weten hoe ze dat moest verwoorden en ik wil niet in de positie van blablabla terechtkomen. Wij moeten ook actie ondernemen en wij moeten daarbij echt actiever zijn en ik vond de toonzetting van dat bericht, hoewel inhoudelijk juist, niet voldoende. Ik denk dat we heel goed naar onszelf moeten kijken wat wij doen en de anderen daarin mee moeten nemen. Wat dat betreft, mijn fractie vond dat bericht onder het kopje overig eigenlijk veel te weinig geprononceerd en ik denk dat we als Delfland daar meer actie op moeten nemen. Nou moet ik meteen zeggen, ik heb in het AD

van afgelopen week al een ander bericht gezien wat meer activerend was maar toch wil ik hier oproepen aan het dagelijks bestuur om de toon van de unie van waterschappen, om die onverkort door te laten klinken en wellicht nog een schepje erboven op, want juist dit waterschap heeft een volle omvang met die klimaatverandering te maken. Zowel de plensbuien die bij ons gigantisch doorwerken als de zeespiegelrijzing. Als wij het niet doen, waterschap Limburg en waterschap Veluwe zal het veel minder doen. Dus wij moeten echt die trom slaan. Dat haalde ik niet uit het bericht. Ik ben benieuwd naar de reactie.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hombergen. Ja, wilt u meteen reageren? Misschien is het goed om even meteen te reageren hierop.

De heer Van Valkenburg: Ja, mag ik daar een vraag aan toevoegen? We hebben in de vorige VV de motie aangenomen en eigenlijk verwacht ik van het college een brief wat de actie wordt, wat het proces wordt. Die hebben we nog niet gehad.

De heer Hombergen: Als ik mag toevoegen aan mijn vorige vraag. Ik had ook in het persbericht van Delfland verwacht dat die motie ook aangehaald zou worden. Dat ook wij hier Delfland hebben aangespoord tot meer actie en dat zag ik niet. Dus ik geloof dat wij hier in ieder geval een ander gevoel van urgentie hadden.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond, ik begrijp dat iedereen hier ditzelfde gevoel onderschrijft? Ja, dank u wel. Dan wil ik nu het woord geven aan de heer Daverveldt.

De heer Daverveldt: Ja, dank u wel. Laat ik beginnen om te zeggen dat de urgentie rond de hele klimaatproblematiek, dat die zeker ook door Delfland en zeker ook door D&H gevoeld wordt. Ik denk dat het daarom goed is om te kijken naar de totaliteit van alle communicaties die we de afgelopen weken gedaan hebben, want u refereert heel erg aan een nieuwsbericht. U verwijst ook al naar het bericht in AD. Daarnaast kan ik zeggen dat er vorige week ook nog een radio interview geweest is. Eigenlijk worden continu mogelijkheden aangegrepen om te zeggen van, die klimaatproblematiek is ontzettend belangrijk, zeker ook hier in het meest verharde gedeelte. Dat zullen we blijven doen. Ten aanzien van de motie, volgende week verwacht ik dat we in het D&H zullen bespreken hoe wij verder invulling willen geven aan de motie. Dat is de afgelopen weken voorbereid en ik verwacht dat wij voor de komende VV, op 18 november, u kunnen informeren over hoe wij met die motie verder willen omgaan.

De voorzitter: Ja, de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u. Het signaal is gegeven en ontvangen. Daar wil ik het voor dit moment bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Lont, u heeft ook nog een vraag, over schouw geloof ik.

De heer Lont: Dank voor het woord en inderdaad nogmaals vanaf hier goede woorden van de heer Hombergen. We willen graag het voorstel van mevrouw Dijkshoorn om over de schouwmeesters te spreken, dat ondersteunen want zo heeft dan hebben onze zorgen van onze beide fracties dan een plek om gehoord te worden. Dus dat ondersteunen we van harte. Ten tweede zag ik dat onze opmerkingen over het normenkader en daaromheen, waar een toezegging over is geweest bij de vorige BFO, dat dat verder nog niet is meegenomen. Dus vanaf hier dan nog een attendering daarbij.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, ik wilde daar nog even aanvullen. Ten aanzien van de schouwmeesters denk ik dat het goed is ook als wij als bestuurders ook wat inderdaad, mijn fractie in ieder geval wil aansluiten bij het overleg daarover. Het lijkt me ook wel goed als wij als bestuurders ook af en toe meegaan met de schouwmeesters om gewoon eens te kijken wat ze doen. Ik begreep dat dat de afgelopen jaren ook niet meer is gebeurd, ook voor de corona tijd.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik de heer Daverveldt het woord geven? Ja.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Laat ik direct beginnen, ik ben zeker, ik ga graag op uw uitnodiging in om met geïnteresseerden uit het bestuur, en ik heb ook begrepen een schouwmeester zelf, om daar overleg mee te voeren. Ik denk dat het belangrijk is voor u om zich te realiseren dat de afgelopen jaren veel dingen echt veranderd zijn. We hebben te maken met eigenlijk de hele inrichting van het schouwproces, gedreven door ontwikkelingen om het AVG, technologische ontwikkelingen, integratie met andere processen binnen Delfland aansluiten. Met ontwikkelingen rond samenspel. Hebben ertoe geleid dat wij kritisch kijken naar wat is nou de goede manier om het schouwproces in te richten? Ik kan me dus goed voorstellen dat het goed is om daar buiten deze vergadering nog eens een keer wat dieper in te gaan op de achtergronden die hier spelen. Los daarvan hecht ik er ook aan om te zeggen dat Delfland heel blij mag zijn dat er mensen zijn die niet bij Delfland werken, die zich zo betrokken voelen met de uitvoering van onze taken en we willen dus zeker ook goed nadenken hoe wij die betrokkenheid, hoe we daar op de beste manier invulling aan kunnen geven in de wetenschap dat er wel ontwikkelingen zijn dat het waarschijnlijk noodzakelijk is om bepaalde dingen die we in het verleden gedaan hebben, in de toekomst op een andere manier vorm te geven. Daar willen we graag dan het gesprek over voeren.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Daverveldt. Ik neem aan dat de betrokkenen dit dan nog horen?

De heer Daverveldt: Dus ik stel voor, concreet, om, ik weet niet wie nou het ... De heer Hofman of mevrouw Dijkshoorn, met een van beide, dat ik contact opneem om gewoon de agenda staat trekken om hiervoor een overleg te plannen.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dat lijkt mij goed. Ik zal mijn plaats afstaan aan de heer Jan van den Berg die in mijn plaats aan dat gesprek deel zal nemen.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Had u gezegd, klopt. Dank u wel.

De heer Jansen: En vanuit het CDA wil ik graag daarbij aansluiten en dank voor het beantwoorden van de vragen en ook met de toezegging om een gesprek aan te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hofman nog?

De heer Hofman: Ja, ik wil daar nog even bij aansluiten wat betreft ook de acties die nu ondernomen worden, vinden wij zeer verstandig en ook een stukje empathie naar de medewerkers, schouwmeesters, dat is op zijn plaats en daar wordt hiermee invulling aan gegeven en daar hechten wij aan en we zijn ook blij dat op deze manier de verbinding plaatsvindt. Water verbindt, staat ook in het plan.

De voorzitter: Dank. De heer Ouwendijk wil ook nog iets toevoegen.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Even naar aanleiding van de opmerking van de heer Lont over het normenkader. Ik had na afloop van de vorige vergadering hem al bedankt voor zijn deskundige opmerkingen daarover en ik zou, voor zover dat van toepassing was, dat ook in het normenkader nog aan laten passen. Ik realiseer me dat ik dat wel even terug had kunnen koppelen, hoe we dat gedaan hebben. Maar die terugkoppeling, die komt alsnog. Ik meen, een aantal die zijn overgenomen en een aantal die waren inmiddels passé. Maar daar kom ik dan nog even, ik, of ik laat er even op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond, zijn er nog vragen voor de rondvraag? Aan mijn linkerkant, nee. Dank u wel. Dan sluit ik hierbij deze vergadering en zien wij elkaar op de volgende vergadering, dat is op 30 november, dat is ook nog deze maand. Dus wij zien elkaar ineens veelvuldig.

De heer ...: Ik hoop het.

De voorzitter: Ja, dat hoop ik ook, dat is geheel wederzijds, zeker. Dank u wel.